

РОЈ ХЕШН

Аутор бестселера *Пуш Голгоше*

ЗАБОРАВЉЕНИ ЧИНИОЦИ СЕКСУАЛНОГ ГРЕХА

Помоћ за дубље покајање

Порнографија, похота, прељуба и други сексуални греси бујају у нашем друштву и чак су постали проблем многим верницима.

Зашто изгледа као да црква често посрће у служби онима који су упали у сексуални грех? И зашто изгледа као да је победа над тим гресима тако недостижна?

Да ли је могуће да постоје чиниоци у питању сексуалног греха, које смо једноставно заборавили да објаснимо? Или је могуће да ово укључује дубље проблеме?

Придружи се Роју док открива ове чиниоце и води несигурног верника на место дубљег покајања и пуне слободе од греха.

*„Рој Хешн рањава душу сексуалног
грешника, само да би излечио његово
срце и повео га ка одговору на све
неодољиве силе које нас привлаче и на
све наше болести – пред крст.”*

– пали и обновљени верник

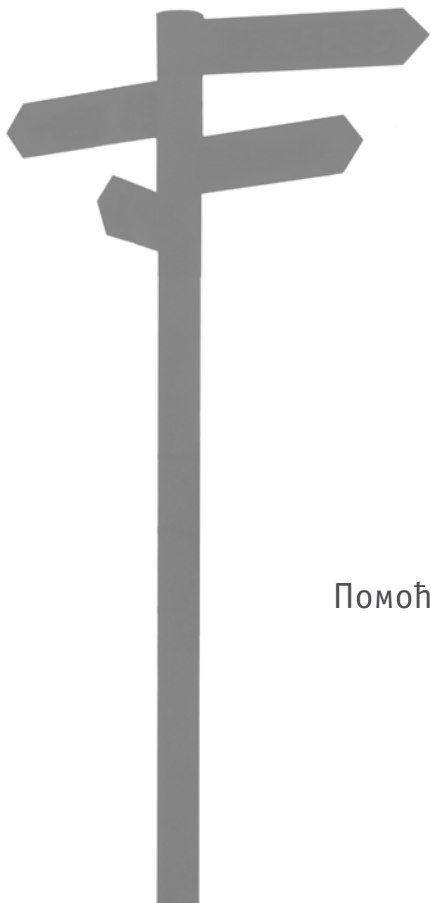
Рој Хешн, успешан евангелизатор у Енглеској, знао је да је изгубио силу Светог Духа у свом животу, што је био ужасан осећај, с обзиром на то да је водио евангелистичке кампање.

1947. године је упознао вође из Источноафричке цркве која је тада доживљавала опште пробуђење и препознао је своју личну, дубоку потребу. Било је то као да поново почиње свој хришћански живот, док је понизно долазио пред крст. Принципи којима га је Господ поучио прво су објављени 1950. године у књизи *Пути Голготе*, а сада су доступни на више од 70 језика.

РОЈ ХЕШН

Аутор бестселера *Пуш Голгоше*

ЗАБОРАВЉЕНИ ЧИНИОЦИ СЕКСУАЛНОГ ГРЕХА

Помоћ за дубље покајање

DM
EAST

Originally published in English under the title
Forgotten Factors of Sexual Sin: An Aid to Deeper Repentance
by Roy Hession
Copyright © 1976 by Roy Hession Book Trust
Edition 2013 by CLC Publications
P.O. Box 1449, Fort Washington, PA 19034, U.S.A.
51 The Dean, Alresford, Hants. SO24 9BJ, GREAT BRITAIN

© 2020 by OM EAST for the Serbian edition.
Translated by permission. All rights reserved.

Сва права придржана.

Ниједан део ове књиге не сме се умножавати, складиштити, ни преносити ни у каквом облику ни на било који начин – електронски, механички, фотокопијама, снимањем, нити другачије – осим при писаним освртима у кратким цитатима, без претходне писмене дозволе издавача.

Уколико није другачије назначено, библијски цитати су узети из Библије – Свето писмо Старога и Новог завета; Превео стари завет: Ђура Даничић; Превео Нови завет: Вук Стеф. Караџић; издање Библијског друштва, Београд; UBS – EPF 1990 – 5 – 043; ревидирано издање; PDF press; sion.net

Тамо где је коришћен Нови завет/Савремени српски превод у издању Алфе и омеге, Београд, 1977. год. Copyright © 1997 World Bible Translation Center, Inc., P.O. Box 820648, Forth Worth, Texas 76182-0648, USA, превод: WBTC; ISBN 86-81809-20-2, стоји скраћеница ССП.

Превод: Александра Стриковић
Лектура: Свјетлана Брезо
Graphics & Layout: OM EAST

eBooks for download: east.om.org/ebooks

Предговор

Поднаслов ове књиге – помоћ за дубље покајање – мора да се схвати озбиљно, ако желимо да се испуни сврха овог дела које је написао мој драги пријатељ Рој Хешн (*Roy Hession*). Након петнаест или двадесет година омекшавања цркве световним утицајима, укључујући и изјаву једног англиканског бискупа на суду, да је прељуба у извесном роману била нека врста „свете причести”, врло је вероватно да нећемо наћи овај позив на дубље покајање у овом подручју живота пријатним.

Обожавање Ероса постало је једнако одлика западног света као и његов упоредни култ у Ефесу у данима светог Павла. Божији стандарди су исти данас као и онда; али како ова књига наглашава, иста је и Његова милост.

Седмо поглавље каже: „Црква у Коринту је била црква обраћених и ослобођених блудника, прељубника, хомосексуалаца, лопова и пијаница. А зашто не? – то црква и треба да буде, хрпа грешника спасених Божијом милошћу!”

Тако аутор велича Божију милост и док нас уводи дубље у природу греха, откривамо да нико од нас није недужан и да

смо зато сви кандидати за Божију милост која нам долази кроз смрт и васкрсење Господа Исуса Христа.

Ако ова књига оствари свој циљ да нас покрене на дубље покајање, такође ће нам омогућити и да упознамо и уживамо Божију милост на нови и дубљи начин.

Еди Страјд (*Eddy Stride*)
Главни жупник Христове цркве (*Christ Church*),
Спитлфилдс, Лондон (*Spitalfields, London*)
Енглеска

1.

Чудан наслов?

Ни један грех не изазива толико жалости и стида и толико несрећних компликација, личних и друштвених, као сексуални грех. Путујући током последњих четрдесет година широм британских острва, кроз Сједињене Државе и друге делове света у служби Јеванђеља Исуса Христа, дошао сам у додир с многим ситуацијама велике потребе, туге и збуњености, које је проузроковало то што у наслову ове књиге називам „сексуални грех”. Открио сам да овакве ситуације обилују међу свима, понекад и унутар саме цркве, било међу новим обраћеницима који тек треба да се испетљају из неких аспеката свог некадашњег живота, било међу старијим члановима који су заробљени овим грехом.

Сврха овог првог поглавља је да у главним цртама прикаже значење и обим ове мале књиге са њеним наизглед чудним поднасловом који је у потпуности наведен на насловној страни: „Помоћ за дубље покајање”. Чак и док истражујемо проблеме и невоље узроковане човековим грехом, знамо, (или би барем требало да знамо) да Божија милост има потпун одговор на

све такве проблеме. Његова милост је увек већа од људског греха. Као што је неко рекао: „Исус се радује, не само да опрости брљивцу, него и да збрку доведе у ред”. Кад ствари у животу крену наопако, Његова једина брига је опоравак. Он не спроводи истрагу и не тражи кога да окриви, већ свакоме поставља питање које је давно поставио одузетом у бањи Витезди: „Хоћеш ли да будеш здрав?” Јер Он је стручњак у подручју опоравка од губитака, компликација и невоља проузрокованих човековим грехом. Ако могу тако да кажем, Он је овде у свом најбољем издању и управо Његови безбројни успеси у том подручју чине Његово име великим.

Али (а ово је једно веома важно али) одговор Божије незаслужене милости увек зависи од човековог безрезервног покајања. Само на месту покајања људи постају кандидати за Божију милост. Данас је, међутим, оно постало недостајућа белешка Јеванђеља. Људи не знају како да се покају. Чак и међу хришћанима, позив на покајање чудно звучи у њиховим ушима, посебно кад је упућен њима, а не само необраћенима. Поврх тога, људи не знају где (дословно где; где је грех?, у чему?) да се покају, посебно што се тиче сексуалног недоличног понашања или ситуација до којих је то довело (које је тај преступ створио). Често не виде основну погрешку коју су починили. Ако се уопште покају, готово би се могло рећи да се кају од погрешне ствари. Заборављени су чиниоци таквог моралног преступа који Бога неизбежно највише брину, и с обзиром да није било покајања, у нечему чему се Он највише противи, не доживљава се потпун одговор Његове милости, а предиван опоравак који је могао да им да никад у потпуности није њихов.

Ове странице су написане да нагласе те заборављене чиниоце, у нади да ће се неко, под осведочењем Светога Духа, понизити и покајати од тих главних преступа које је починио, и да ће у том покајању окусити слаткоћу Божије милости за грешнике,

милости која, не само да опрашта грешнику, већ поправља оштећену посуду – самог грешника и његову ситуацију – како би имао безграничан разлог да пева:

*Ко је Бој који ојрашија као Ти?
Чија је милости јако бојатија и слободна?*

Ако је сврха ове књиге да буде „помоћ за дубље покајање”, као што сугерише поднаслов, онда је то само зато да понуди помоћ за охрабрење грешнику – оно што апостол Павле назива „утеху вечну и наду добру у благодати”.¹

Схватам да када је реч о сексуалном понашању готово сви себе сматрају стручњацима! Ових дана је било много јавних расправа на ту тему, тако да многи имају добро развијену идеју о њој и из тог разлога ће неки бити склони да читају ова поглавља прилично подругљиво. Али она су написана за оне у очајничкој потреби, као нека врста конопца за спасавање који им је добачен док се боре с таласима. Ако ће неко сматрати да је приступ овим проблемима донекле поједностављен и да не узима у обзир савремено мишљење о тој теми, волим да мислим да је то зато што је и сама Библија једноставна, грех назива грехом, без извињавања, али нуди сваком покајнику Божију благодат која покрива све његове неуспехе и падове и откупљује га од свих његових невоља.

Ова поглавља се не баве само давањем добрих савета и предлагањем смерница за људско понашање, како би се спречило прављење грешака и доношење озбиљне штете. Она претпостављају да је грешка већ направљена и штета нанесена, да је прекасно за добар савет. Сада се поставља питање да ли постоји добра вест за људе у таквом стању? Одговор је да, и хиљаду пута да.

1 2. Солуњанима 2,16

2.

Заборављени чиниоци

Данас је наше друштво толико опседнуто сексом да ако уопште размишља о погрешном сексуалном понашању, изгледа да је то само у смислу недопуштеног сексуалног чина – похоте, нечистоће, неконтролисане страсти, или изопачености. Ако је то главна погрешка сексуалног недоличног понашања, људима је лако да нађу изговор и заобиђу осведочење Светог Духа. „То је”, кажу они, „само нешто биолошко, нешто сасвим природно. Потпуно је произвољно од стране друштва, па чак и Бога, да повуче линију и каже, пре одређеног места и датума тај чин је погрешан, али након тог места и датума је исправан. Оно што је учињено можда је похотно, али тиме није ништа мање природно.” Ако је главна грешност оваквог недоличног понашања похота и нечистоћа самог чина, људима је лако да се расправљају на овај начин.

Чудно је рећи, али то је аспект због ког је Библија, која је једини израз Божијег ума који имамо на ту тему, најмање забринута. Немојмо се варати, Библија недвосмислено осуђује сексуално недолично понашање због његове похоте и нечистоће.

Чињеница да (енглеска) ауторизована верзија описује такве грехе на елизабетанском енглеском одузела им је велик део значења, посебно за савремени ум. Блуд, прелуба, мекопутници, мужеложници, нечистоћа, разврат, сласт (страсти), зла жеља (зла пожуда), то су речи које су коришћене. Али шта оне значе савременом читаоцу? Кад те речи заменимо њиховим данашњим еквивалентима – промискуитет, неморал, неверство, проституција, хомосексуалност, мастурбација, лезбијство, похотно маштање, уживање у порнографској литератури, итд. – сви знамо о чему Библија онда говори. И то изненађује много. Не постоји ни једна Павлова посланица – упућена, запамтимо, хришћанима – у којој он не говори о овим гресима и људима који их чине. И кад га чујемо како каже да су то дела „за која иде гнев Божији на синове противљења”¹ и опет, „и остала оваква за која вам напред казујем као што и казах напред, да они који тако чине неће наследити царство Божије”,² уопште нема сумње да Библија осуђује све то због похоте, нечистоће и изопачености.

Али ипак, понављам, то је аспект због кога је Библија, изгледа, мање забринута. Говорим о физичким аспектима секса, исправним и погрешним, уз потпуно одсуство гадљивости или шока. Иако у њеним извештајима нема ништа сакривено, веома је тешко, чак и најпохотљивијем читаоцу, да из онога на шта алудира извуче индиректно уживање – углавном зато што није написана у ту сврху, што се зацело не може рећи за многе књиге издате у данашње време, чак и кад претендују да буду сврстане међу истакнуту литературу. Све алузије на секс у Светом писму су, чак и оне на посебно понижавајуће облике секса, чисте; и поврх тога, продорне. Бог је решен да укаже на веће погрешке иза тих дела, где су људи потпуно криви и без изговора, где се прекршај види као дело учињено против вечних моралних принципа који су део Божије природе, а који

1 Колошанима 3,6

2 Галаћанима 5,21

су записани у човековој природи, у његовој савести. И овде смо, наравно, у области где се сексуално недолично понашање не разликује од било ког другог недоличног понашања. Грех је једноставно самољубље, себичност, независност од Бога, и то је у основи увек исто. Мења се само сировина у којој он делује. Сировина једног човека може да буде сексуална жеља, док код другог то може да буде жеља за првим местом, највишим положајем у нечему. Степен до кога се човек препушта својој одређеној сировој грађи, упркос познатој Божијој вољи, представља степен његове грешности. Бог онда инсистира да осуди сексуално недолично понашање на истим принципима на којима осуђује свако друго, а то је, ако је исправно схваћено, нешто што Његов суд чини тако изузетним за нас.

Међутим, чиниоци који представљају оно што је стварно лоше у сексуалном недоличном понашању данас су у великој мери заборављени. Када мушкарци и жене током неке кризе у свом животу покушају да се покају од тог греха, ретко оду даље од признавања његове пожуде и нечистоће. Али Бог жели да дође до нечега дубљег од тога, нечега за шта су далеко више криви – као што је неправда коју једна особа наноси другој кроз сексуално недолично понашање, вишеструка дволичност која је увек укључена у такве несрећне случајеве, срамота коју особа наноси сопственом телу кроз злоупотребу његове моћи и, поврх свега, неправда учињена Богу који нас воли. Ово су неки од заборављених чинилаца који се ретко чују у признању греха. Они који тврде да су се покајали могли би, ако то поближе сагледају, да открију да се у ствари никад нису суочили с посебно окривљујућим аспектима својих дела, и да из тог разлога никад заиста нису искусили пун одговор Божије милости. Понекад човеку који је дошао Христу и прихватио Га за свог Спаситеља очигледно недостаје искуство Божије милости. Његово сведочанство некако није сведочанство грешника и не чини се да има радост истог, у свом свепраштајућем Спаситељу.

Могуће је да није било покајања на степену који Бог жели. Можда није видео чиниоце који су посебно окривљујући у његовом греху, или их је, ако јесте, пригодно заборавио.

Тако смо дошли до детаљног разматрања заборављених чинилаца у различитим облицима сексуалног недоличног понашања – у ствари, у сваком недоличном понашању.

3.

Заборављени чинилац у прељуби

Нигде основни чиниоци недоличног сексуалног понашања нису тако јасно откривени, за оне који су вољни да их виде, као у библијском запису о понашању цара Давида у случају Витсавеје, жене једног од његових војника. Та прича је веома поучна за нас зато што не говори само о човековом прљавом делу, већ о томе како је Бог поступио у тој ситуацији, показујући да је, с једне стране, Он Бог истине и суда, али милосрђа и милости, с друге. Није то само прича о паду, иначе великог и побожног цара, већ о томе како је Бог величанствено и потпуно опоравио тај пад. Догађај је постао познат у свету само због гадости коју изражава; али то није разлог због кога је забележен у Библији. Испричан је да открије Божију славу у обнови грешника као што је Давид, где је Бог опоравио чак и ситуацију коју је овај створио, па и користећи сав укор и казну које је то повлачило за собом, како би му помогао да крене напред на путу светости и заједништва с Њим. Дакле, упркос нездравом интересу које би свет могао да покаже за ову причу, проповедник Јеванђеља је тај који на њу полаже прво право. У свари је он једини који је заиста разуме.

Присетимо се укратко првог дела приче. Док је његова војска била на маневрима против разних непријатеља, Давид је био у Јерусалиму. Једног дана је устао после поподневног одмора како би прошетало у хладовини вечери по крову своје палате, одакле је видео прелепу жену док се купала, како је она мислила, у приватности свог врта. Давида је обузела страст према њој и ушао је унутра да се распита ко је она. Сазнао је да је жена која живи у тој кући супруга једног од његових војника који је у то време био на ратишту. Навео ју је да га посети и већ том првом приликом дошло је до недоличног понашања. Након тога, она се вратила кући да настави с уобичајеним животом, а да нико није знао шта се догодило; све је остало као тајна између њих двоје. Уследило је много тога, али хајде да се за тренутак зауставимо овде.

До сада нема ничег необичног у овој причи. Нажалост, ово се стално понавља у људском животу, а за сам извештај не би било много интересовања, осим интересовања оних порнографског ума, да у овом случају не видимо Божије деловање с обзиром на оно што је учињено. Насупрот мишљењу многих, једино што људски живот чини заиста занимљивим је оно што Бог чини у погледу дешавања у њему. Оно што се дешава данас дешавало се кроз векове; човек никад није толико неоригиналан као у својим гресима. Али чим чујемо да је Бог деловао у односу на нечији живот и његове неуспехе, прича буди интересовање, јер је у њу ушао нов и увек свеж чинилац. Не постоји састанак који побуђује више интересовања од састанка с личним сведочанствима; ако читалац никад није седео на једном таквом састанку пропустио је једну од најфасцинантнијих црквених активности. Али од каквог је интереса за нас да слушамо неку особу која говори каквим је животом живела, о незадовољству тог живота, падовима и неуспесима који су га обележили? Ако би то било све, био би то туробан рецитал, који би више пута могао да се упореди с нашим и туђим искуством. Али кад та

особа настави даље и исприча како је Бог деловао поводом тога, и да је то учинио у милости а не у осуди, и све то с најсрећнијим резултатима, свака реч је праћена с посебним интересовањем, тако да на крају слушаоци не могу да се уздрже а да не дају на глас хвалу Богу. Само Божије деловање и покрет чине живот узбудљивим и фасцинантним!

Тако је и с овом причом која је пред нама и коју смо на тренутак прекинули. Нико није знао шта је Давид учинио, али наравно, Бог је знао и спремао се на покрет поводом тога. Његов први корак нужно мора да буде осведочење, откривење праве грешности тог чина. Неко време ниједна реч није долазила с неба. Давид је остављен с грехом на савести. У једном од својих псалама нам каже кроз шта је прошао током тог периода: „Кад ћутах, посахнуше кости моје од уздисања мог по вас дан. Јер дан и ноћ тишташе ме рука Твоја; неста сока у мени као на летњој припеци.”¹ Чак и уз то, неизвесно је да ли је имао икакву представу о правој грешности онога што је учинио. Напокон му Бог шаље пророка Натана да му пренесе Његову поруку. У тој поруци ништа није речено о пожуди, нечистоћи и неконтролисаног страсти, које су изражене у његовом делу. Испричана је само једноставна прича о ужасној неправди коју је један човек нанео другом, а Натан је прича као да тражи царев правни суд о тој ствари. Рекао му је за једног богатог земљопоседника који је имао много оваца и говеда. Недалеко од њега је живео сиромаш у својој трошној кућици, чији је једини капитал, ако би се то тако могло назвати, била једна овчица. Можда је намеравао да од ње узгоји још оваца, али она је у међувремену постала љубимица укућана и веома драга његовој деци. Изненада је богаташу у посету дошао неочекивани путник. Да би му припремио обед, богаташу је било жао „узети из својих оваца или говеда [којих је имао тако много], ... него

1 Псалам 32,3-4

узе овцу оног сиромаха, и зготови је човеку, који дође к њему.”² Ништа не може да се упореди с драмом речи које су уследиле у овом тренутку. „Тада се Давид врло разгневи на оног човека, и рече Натану: Тако жив био Господ, заслужио је смрт онај који је то учинио. И овцу нека плати четворо, што је то учинио и није му жао било. Тада рече Натан Давиду: Ти си тај.”³

До тог тренутка Давид уопште није видео шта је заиста учинио. Узевши жену једног од својих војника учинио је тачно то што и богаташ – дело које је тако снажно побудило његов гнев. Он, коме није недостајало жена и конкубина, према краљевским обичајима из тих дана, морао је да заведе једину жену једног од својих војника, и то њему иза леђа, док је овај служио краљу на ратишту, разбијајући тако његов дом и уништавајући његову срећу. Чак и да њен чин никад није откривен, чак и да никад није поновљен, сасвим сигурно се никад не би осећала исто према свом мужу. А ко зна за какве би јој будуће излете у забрањене ствари то дало представу? Оно за шта је Бог осведочавао Давида није била пожуда и нечистоћа онога што је учинио, већ ужасно зло које је нанео другом човеку. То је за Давида био један од заборављених чинилаца сексуалног недоличног понашања.

То је аспект овог питања који Бог жели да нам покаже и од кога морамо дубоко да се покајемо ако желимо да спознамо мир с Њим – тешку неправду коју смо нанели неком другом. Значајно је то што заповест „Не чини прељубе”⁴ није груписана с онима на првој плочи које се односе на наше одговорности према Богу, већ на другој, међу којима су оне које говоре о нашем односу према ближњима. Заповести на првој плочи су сажете у Христовим речима: „Љуби Господа Бога свог свим срцем својим”,⁵ док су оне на другој сажете у речима:

2 2. Самуилова 12,4

3 2. Самуилова 12,5-7

4 2. Мојсијева 20,14

5 Матеј 22,37

„Љуби ближњег свог као самог себе”.⁶ Прељуба је, према томе, кршење закона љубави према ближњем. Неко ће можда да тврди да је његова прељуба била због љубави, љубави према жени, те да стога то није кршење закона љубави. Али ма шта то било према дотичној жени, сигурно није љубав према њеном мужу. Прељуба представља најгрубље кршење права, интереса и осећања друге особе, а често и околности у којима је почињена и у којима се врши (јер то обично није један изолован чин, него се више пута понавља) чине такво понашање још гнуснијим и починиоца још више кривим. Није значајна само чињеница да се заповест „Не чини прељубе”⁷ појављује на другој плочи Закона, већ је место на које је постављена још значајније. Налази се између заповести „Не убиј” и „Не кради”, и Бог је сврстава у исту категорију. То је у правом смислу те речи крађа – крађа мужа или жене друге особе, крађа нечије најинтимније среће, разарање нечијег дома.

Иако може да се чини чудно, изгледа да се Бог с посебним занимањем бави овом страном живота и да се на посебан начин осећа укљученим у овакво кршење права друге особе. У ствари, јасно објављује да ће се Он лично осветити за то. У Посланици Солуњанима, Павле каже „да у тој ствари не чините нажао свом брату и не варате га”⁸ (а контекст јасно показује да се ради о сексуалним односима), јер „Господ ће се за све то осветити”. И опет, у Посланици Јеврејима читамо: „Нека сви поштују брак и нека брачна постеља буде неокаљана, јер Бог ће судити блудницима и прељубницима.”⁹

Кад нека особа оствари своје жеље и оно што изгледа као нова срећа у другом браку, лако је заборавити цену која је морала да буде плаћена за то, и коју није платила она него неко други. Неко други је платио цену губитка свог животног

6 Матеј 22,39

7 Матеј 19,18

8 1. Солуњанима 4,6 (ССП)

9 Јеврејима 13,4 (ССП)

сапутника; неко други је лио сузе дубоко у ноћ; неком другом је украдена срећа; неком другом је разорен дом; неко други је остављен усамљен, да се бори сам без икога; деца су остала без оца или мајке. Лако је заборавити ужасну неправду коју је неко други претрпео, док ми уживамо у својој новој љубави. Али Бог не заборавља. Током година, Он наставља да говори оно што је рекао Кајину: „Глас крви брата твог [или твоје сестре] виче са земље к мени”.¹⁰ и таква особа неће упознати мир с Њим све док се дубоко не покаје од тих тешких неправди које је нанела неком другом. Доћи ће време, као што дође у сваком животу, кад ће њему или њој бити очајнички потребан Бог и сва помоћ коју Он може да пружи, али неће Га наћи све док те неправде остану непокајане и стога неопроштене с Његове стране.

Наравно, све такве ситуације су оптерећене одговарајућом рационализацијом која заслепљује сваког учесника за стварно зло које је починио. Често се каже да он или она никад нису били стварно срећни са својим партнером; да су живели пасјим животом; да је живот био неподношљив. Како је лако дебело претерати са оваквим чиниоцима да би се оправдало оно што је учињено! Чак и тамо где је све то истина (а наравно, такав несрећан живот је веома чест), требало је да буду задовољни тиме да ситуацију поднесу, да „изађу с тим на крај” и да то чине на неодређено време – све док на сцену није ступила друга страна према којој је постојала посебна привлачност. И никакво зло није морало да буде учињено да та друга страна није пристала. У многим случајевима, стваран разлог за распад дома није немогућност првог партнера него пожељност другог. Али чак и тамо где су партнери неоспорно несрећни, нема оправдања за трећу страну да украде некога ко припада другом. Човек може да занемари свој ауто, да га никад не чисти и да допусти да он дође у оронуло стање, али то није основ на ком неко други може да га присвоји јер мисли да може боље

да се стара о њему. Ако и даље покушавамо да оправдамо прељубу, најбоља провера је да се запитам да ли се други муж или жена осећају као да смо им учинили услугу одузимајући им партнера и уживајући у привлачности те особе? Упркос чињеници да то партнерство можда није било срећно, кад се нешто такво догоди, други муж или жена се увек осећају разјарено према ономе ко им је то учинио, јер су њихова права згажена. У многим случајевима је то и много више – ствара се читава уморна збрка огорчења и несреће.

Мислим да би женама посебно требало помоћи да виде своју грешку у светлу онога што су учиниле другој жени. Често је уобичајеној рационализацији додата сентименталност која их чини слепима за чињенице о томе како их Бог види. Често осећај сажаљења у жени постаје веома јак док слуша мушкарца како јој прича своју несрећну причу. Почине да осећа да она може да му да то што његова жена не може. Могла би, штавише, сама себе да убеди да је то што ради племенито и да би због тога морала да буде спремна да пружи отпор чак и осуди сопствене породице. Још чешће у свему томе постоји понос у осећају да успева да задовољи човека у нечему у чему његова жена није успела. Због свега тога губи из вида чинилац на који Бог увек гледа, тешку неправду учињену другој жени. Чак и кад таква преступница дође да прими Исуса Христа као свог Спаситеља, неизвесно је колико дубоко се покајала за своје дело и стога, колико је дубоко упознала потпуно исцељење и обнову Божије милости.

Знам за ситуацију у којој се човек заљубио у другу жену због њене привлачности и постао неверан својој жени. Она се растала од њега и он се оженио том другом. Годинама касније, сво троје су се обратили Богу и примили Исуса Христа за свог Спаситеља. Човек је био забринут због ситуације, али његова друга жена је била сасвим задовољна тиме да све остане онако како јесте и није видела разлог за забринутост. Не познајем ситуацију лично, али не могу да се не запитам да ли друга

жена икад престане да размишља како она прва живи сама у изнајмљеном смештају, иде на посао да би се издржавала и пролази кроз све што јој се догађа без заједништва које јој је некад било драгоцено – све то зато што јој је ова украла мужа и тиме разорила тај дом. Нема сумње да је признала кривицу похоте с почетка своје везе с тим човеком и да је признала да нису имали право да се упусте у везу; али то је најмање важан чинилац у целој тој ситуацији. Питање је да ли се икад понизила пред Богом да призна зло које је нанела тој жени као грех против Бога и да ли је икад отишла код ње да и њој то призна, жељно је замоли за опроштај и пита шта може да учини да се то поправи.

Када се догађај попут овог опише на овај начин одмах почнемо да постављамо оно за шта мислимо да су практична питања, посебно ако смо сами у то укључени. Шта би требало да урадим да то исправим? Треба ли да оставим особу с којом сада живим – и шта ћемо с децом? Или, у другој ситуацији, особа може да се пита да ли треба да каже мужу или жени шта се догодило? Зар није боље оставити садашњег партнера у незнању? Врло често се ова питања постављају пре него што се догодило право покајање, пре него што је све то било дубоко осуђено пред Богом као грех. Бог би нам рекао: „Уради то прво, и биће ти осигурано моје опростење. После тога ћу ти показати шта желим да урадиш у вези са исправљањем ствари с другом особом и кад то треба да урадиш”. Битно је да се заиста покајемо и признамо то Богу; тада је та ситуација у Његовим рукама; рукама које све могу да учине новим. Зато морамо да Га пустимо да нас води ка ономе што Он жели да учинимо по питању исправљања ситуације – а Он нас неће увек пожуривати у томе. Понекад тражење савета од другог искусног хришћанина, који ће нам бити одан, може да помогне у утврђивању Божије воље.

4.

Заборављени чинилац у блуду

У овом поглављу ћу морати да користим стару реч „блуд”, јер изгледа да нема савременог еквивалента; то не значи да оно што је описано није распрострањено, већ, претпостављам, да данас не волимо да се директно суочимо са стварима и назовемо их ружним именом које заслужују.

Разлика између прељубе и блуда је у томе што је прељуба сексуално недолично понашање у случају кад су једна или обе стране у браку с другом особом, док је блуд недолично сексуално понашање између страна које нису у браку. Прељуба се по закону сматра кршењем правног уговора о браку, док у случају блуда нема таквог уговора, па нема ни његовог кршења. Из тог разлога људи сматрају овај чин лакшим од прељубе. У ствари би могло да се тврди да елемент неправде учињене другој особи, о чему смо говорили, не постоји у блуду као у прељуби. Нема сумње да је популарно мишљење да се овде не наноси никаква штета неком другом, и стога то није важно, тако да оваква дела у великој мери остају непокајана.

Овде ћемо посебно, ако размишљамо само о пожуди самог чина, наћи да је лако тврдити да је све то на крају крајева природно и биолошко и да су се данас стари морални кодекси променили. Али опет, Бог и овде жели да открије тешку неправду учињену другој особи и, упркос популарном мишљењу, Он то овде види једнако погрешним, колико и у прељуби. Наравно да ће блудник морати да се покаје исто толико колико и прељубник, ако жели да упозна мир с Богом.

Постоји неправда учињена другоме, пре свега у томе што је једна особа изазвала другу да учини нешто што је против њене савести. Упркос свим модерним „напредним” идејама о овој теми, упркос свим тренутним психолошким рационализацијама, људи још увек то сматрају погрешним. Сви радикални разговори и писана дела нису успели да уклоне човекову грижу савести због блуда. И кад мушкарац заведе девојку, или кад похотна жена испровоцира младића, тај мушкарац и та жена подстичу другу особу да уради нешто што ће постати мрља на њеној части, гнојна рана на њеној савести, нешто додатно што ће морати да крије и о чему ће морати да лаже. То је пак може довести у стање које ће је једног дана одвести у психијатријско саветовалиште у потрази за лечењем свог измученог ума. Зар то није наношење тешке неправде ближњему? Мушкарчева или женина част и чиста савест су њихова најдрагоценија имовина, темељ њихове менталне и психолошке добробити. Колико је онда крива особа која им то немилосрдно одузме!

Затим, ту је и тешка неправда учињена другом у томе што ће тај мушкарац или жена можда да почну да одвлаче друге на клизав терен даљег недопуштеног сексуалног понашања и промискуитета. Ко зна какву ће представу то дати тој девојци или момку о нечему што се неће ту зауставити, нечему што ће запалити ватру која ће довести до њихове моралне деградације у промискуитету и нечему још горем. У Божијим очима одговорност лежи на ономе ко је покренуо ту особу низ

падину или ко ју је подстицао након што је почела. Не варај се, секс је, чак и у свом најбољем и најчистијем издању, ватра која тиња и играти се с тим исто је што и сипати бензин на њу. Не смемо да се оправдавамо мишљу да сексуални однос у који смо ми били укључени никад није отишао веома далеко низ ту падину. Нисмо тиме ништа мање одговорни, јер смо гурнули ту особу довољно далеко и учинили могућим да она настави још даље. Покушавајући да избегну одговорност у вези са овим, неки мушкарци ће поносно рећи да никад нису дотакли девицу, да су све оне с којима су имали односе већ пале раније. Ни они неће избећи одговорност пред Богом. Мораће да снесу свој део кривице јер су навели ту особу на морални пад и створили код ње занемаривање моралних вредности. Док ће неко други морати да сноси кривицу јер ју је покренуо тако да је постала лака мета том другом човеку, тај ће морати да прихвати одговорност што је погоршао њену срамоту. Човек који жели мир и обнову које даје Исус Христос мораће да се покаје од сваког блудног чина јер је тиме нанео болне ране свакој особи с којом је био и могуће је да ће га Бог чак послати да тражи опроштење од сваке појединачно за учињено зло.

Понекад блуд наноси неудару девојци округлу неправду трудноће изван брака. Ко може да процени срамоту и тугу и доживотну одговорност у нечему таквом, и код девојке и код њених родитеља? А ипак, тај мушкарац може да настави својим путем безбрижно и незаинтересовано, само да би урадио исто некој другој девојци. Пре неколико година сам читао дуг чланак објављен у једном америчком часопису, под насловом „Неударта мајка”. Већи део чланка се састојао од прича бројних таквих девојака, често из добрих породица, које су испричане њиховим речима. Тај текст ми је парао срце. Једна је испричала како је једно вече изашла с младићем и неразумно га позвала у свој стан на кафу касно те ноћи. Тамо су били сами и он ју је натерао да попусти његовим захтевима. Она је остатак ноћи пробдела

на столици горко јецајући, док је он задовољан отишао у кревет да спава. Нисам могао а да не представим себи жалост и патњу које је тај младић проузроковао, не само тој јадној девојци, већ и поштеној породици из које је потицала, жалост која ће трајати годинама. Нисам могао ни да замислим свеукупну штету која је настала. Чуо сам неке блесаве жене у сеоским крајевима које такву децу називају „деца љубави”. Право име ће пре бити „деца пожуде”. Права љубав коју је посветио Бог не ствара тај осећај несреће који пожуда увек чини. Чак и кад родитељи натерају пар у оваквој ситуацији да се венча, то не поправља увек штету. Такви бракови често не заврше срећно а у великом броју случајева родитељска жеља да се пар венча рођена је из жеље да себе поштеде срамоте, а не из бриге за највише добро дотичног пара. Не, прави одговор је онај стари, да се покају и дођу под крст Господа Исуса као грешници, као што је морао и мора да учини сваки човек који жели да буде спасен. Тада за такве грешнике долази Божија милост и љубав, грех је опроштен, мир с Богом обновљен, на њиховим уснама је сведочанство о Његовој милости и, ако су вољни да ураде оно што им Бог покаже да је потребно, Он може да надвлада и опорави целу ситуацију на такав начин да себи донесе славу и захвалне похвале из срца људи. Знам за случајеве у којима је Божија милост учинила управо то и ништа није оставила за собом, осим хвалоспева Њему „који нас љуби, и уми нас од греха наших крвљу својом; и учини нас цареve и свештенике Богу и Оцу свом.”¹

Ова милост такође може да досегне другу особу којој је нанесена тешка неправда у ситуацијама као што је ова – дете које одраста и пролази кроз живот без законитог оца, понекад га чак и не познајући и увек носећи стигму израза „ванбрачно”. Деликатност људске нарави је таква да ово може да има чудне, па чак и онемогућавајуће последице по дете које је рођено

1 Откривење 1,5-6

у таквој незаконитој вези, не само у младости већ и током целог живота. Познавао сам оне који су имали потешкоћа у склапању правог брака због психолошких последица сумње у сопствено порекло. То је још један од заборављених чинилаца. Нека се у сваком покајању мушкарца или жене који су у ово уплетени обавезно нађе дубоко покајање од неправде нанесене том невином сину или кћерки.

Наравно, када је то дете срећно усвојено, ове последице су знатно смањене. Али данас, када је друштво спремније да прихвати неудату мајку, све је мање деце дате на усвајање јер све већи број девојака одлучује да задржи своју новорођенчад. Али пре или касније ће срамота и лишавање које су последица свега тога сигурно стићи то дете, било док је мало или као адолесцента, са свим осећајем губитка и озлојеђености који неминовно прате такво стање.

Ово није речено да би погоршало кајање и самооптуживање одговорне особе, већ управо супротно. Јер кад се грех са свим својим последицама донесе у дубокој исповеди пред крст Господа Исуса, Божија милост не само да брише кривицу због учињеног дела већ се шири и на онога који је тим грехом повређен. „Нема ничега што је тешко Исусу, нема ничега што Он не може да учини”, где се онај који је одговоран нађе крај Његових ногу у покајању. Он зна како да делује у животу те друге особе, како да исцели ране и створи за њу све ново. Може да је доведе да Га прими као свог личног Спаситеља; онда више неће бити сумњи у њено порекло ни осећаја губитка. Имаће Бога за свог Оца, чиме постаје заједнички баштиник с Христом и последице њеног порекла ће величанствено бити уништене.

5.

Заборављени чинилац вишеструке дволичности

Зауставили смо се на причи о Давиду кад је починио прељубу с Витсавејом, за коју није знао нико осим Бога. Видели смо долазак пророка Натана и чули га како објављује чинилац Давидовог греха који је овај заборавио, али због кога је Бог био највише забринут, чин пљачке: свом војнику је одузео жену. Међутим, причи ту није крај. Неправда коју је починио кад је поштедео своје стадо и узео овчицу сиромеха била је страшна, али оно што је уследило било је још страшније. Мислим, наравно, на виртуално убиство Урије, Витсавејиног мужа.

Они који само површно познају извештаје из Писма углавном схватају да је Давид склонио мужа с пута како би узео његову жену и да га је на то дело подстакла љубав и жеља за Витсавејом. Пажљивије читање приче јасно показује да је Давидово дело било далеко горе од овога. Он није поступио из љубави према било коме другом осим према себи. Прича нема чак ни танушну ублажавајућу одлику страствене жеље да Витсавеја буде његова жена.

Ово су чињенице: Давид би био сасвим задовољан да је могао да остави ситуацију такву каква јесте, након што је уживао у свом тајном тренутку задовољства с Витсавејом, да га она није касније обавестила да је остала трудна. Урија није требало да се врати кући из рата још много месеци и да је Витсавеја родила дете тајна би изашла на видело а Давид, цар, би био разоткривен. Ситуацију је додатно отежавало то што је Мојсијев Закон прељубу сматрао веома озбиљном и чак је за њу била прописана смртна казна, иако је неизвесно у којој мери се то увек спроводило. Да би прикрио трагове, Давид је позвао Урију да се врати, под изговором да су му потребне информације о напретку војних операција. Након што га је питао за новости послао га је кући, да проведе ноћ са својом женом. Да је овај тако учинио, дете би, кад се роди, било сматрано његовим, што је и била Давидова намера. Али Урија је био тако одан војник, да је више волео да спава на вратима царског двора са осталим Давидовим стражарима. Кад га је Давид ујутру питао зашто није отишао кући, одговорио је: „Ковчег и Израил и Јуда стоје по шаторима, и Јоав господар мој и слуге господара мог стоје у пољу, па како бих ја ушао у кућу своју да једем и пијем и спавам са женом својом? Тако ти био жив и тако била жива душа твоја, нећу то учинити.”¹

Осујећен у покушају да сакрије оно што је учинио, Давид је поново покушао следеће ноћи, тако што га је позвао код себе на вечеру и напио га, уверен да ће тад пожелети своју жену. Али верни Урија је поново више волео да спава са осталим војницима. Давид је очајнички желео да сакрије свој грех и, како се чини, сада му је преостало још само једно: да нареди заповеднику своје војске да постави Урију на најопасније место у борби, где ће сигурно погинути, тако да ће он онда моћи да узме Витсавеју себи за жену, а дете ће се родити у браку и нико неће помислити да је било неких неприкладних односа

1 2. Самуилова 11,11

пре тога. И тако овде имамо дирљив приказ верног војника који носи своју смртну пресуду у запечаћеном писму. Већ је доказао своју верност и Давид је знао да може да му верује да неће отворити писмо. У сваком случају, могао је да буде и неписмен, тако да не би ни могао да га прочита чак и да се усудио да га отвори. Све се догодило по плану; ништа није омануло; у следећем окршају Урија је пао међу првима.

Оно што је Давид учинио није било из неке нарочите љубави према Витсавеји. Она је за њега била само инструмент једног тренутка задовољства и то је било све. Оно што је учинио било је због бригае за себе (јадан ја) и своју репутацију. Да би себе спасао срамоте био је спреман да убије другог човека. Принео је невинога на жртвенику властитог угледа. У светлу свих ових моралних сенки у причи, да ли је икада постојало циничније и подмуклије дело? Али ма колико нама то данас било јасно док читамо причу, још није било јасно Давиду. Толико је све рационализовао, да је био потпуно слеп за чињеницу да је практично био убица. Знао је да је починио одређене грешке, да је био похотан и да га је савладао сексуални нагон, али није видео убиство. Његова рационализација овог аспекта властитог понашања види се у коментару на вест о Уријиној погибији, коју му је преко гласника пренео заповедник његове војске, Јоав: „Не буди зловољан за то; јер мач прождире сад овог сад оног.”² Требало је да дође пророк Натан да би га подсетио на тај заборављени чинилац и Давиду је то било као шок. Овај му је рекао: „Зашто си презрео реч Господњу чинећи шта Њему није по вољи? Урију Хетејина убио си мачем и узео си жену његову себи за жену, а њега си убио мачем синова Амонових.”³

Овде долазимо до следећег заборављеног чиниоца који је готово увек присутан у сексуалном недоличном понашању. Тај чинилац је вишеструка дволичност којој особа мора да

2 2. Самуилова 11,25

3 2. Самуилова 12,9

прибегне како би сакрила оно што је урадила или још увек ради. То је оно што Библија назива дометање греха на грех.⁴ Греху недоличног сексуалног понашања и раскалашног живота, морају да буду додати будући греси лажи, обмане, остављања лажног утиска, глуме и претварања, изврдавања, све да би се сакрило оно што се догодило или се још увек догађа. У свакој ситуацији сексуалног недоличног понашања за коју смо икад чули увек можемо да претпоставимо да је била исплетена огромна мрежа лажи и обмане пре него што је истина потпуно изашла на видело. Изговори можда нису отишли тако далеко као у Давидовом случају (да смо ми имали толико да изгубимо колико и цар, можда ни ми не бисмо поступили ништа боље); али лажи испричане родитељима, обмањивање жене или мужа, погрешни су у Божијим очима исто толико колико и оно што је учинио Давид. Могу ли да питам, да ли смо се, у свим нашим кајањима, покајали од тога? И ако нам Бог на нешто укаже, да ли смо вољни да то исправимо?

Данас се казивање неистине да бисмо поштедели себе и спасли се невоље не сматра погрешним. Није тако с Богом. Библија даје главну изјаву о Богу кад каже „да је Бог видело, и таме у Њему нема никакве”.⁵ у Новом завету, речи „светло” (видело) и „тама” нису само нејасни синоними за добро и зло. Светло једноставно значи оно што открива, док тама значи оно што сакрива. Ово ће многим дати нови смисао познатог одломка. Ова изјава значи да је Бог све-откривајући; да Он све време разоткрива све онако како то заиста јесте, наше мотиве и мисли, као и наше поступке; и да се од Њега ништа не може сакрити. Истинољубивост мора да буде основа нашег приступа Богу. „Где, истину љубиш у срцу, и изнутра јављаш ми мудрост.”⁶ Али колико је то страшно нама, који смо по природи

4 Исаија 30,1

5 1. Јованова 1,5

6 Псалом 51,6

створења таме. Уместо да дођемо ка светлу, наша природна реакција је да бежимо од њега јер имамо нешто што желимо да сакријемо о себи; јер „сваки који зло чини мрзи на видело и не иде к виделу да не покарају дела његова, јер су зла.”⁷ Понекад, кад подигнемо велики камен видимо много малих створења која се очајнички јагме за рупе и пукотине. То су створења таме, која се у мраку осећају као код куће, и кад засија светло и све их разоткрије, њихова једина жеља је да поново уђу у мрак. Такви су и синови човечији, без обзира на то да ли су њихови греси сексуалне природе или не.

Одломак који нам говори да је Бог светло и да у Њему нема никакве таме наставља даље и даје нам обећање предивне милости, само ако смо спремни да „у виделу ходимо као што је Он сам у виделу”⁸ – што је наравно супротно од скривања греха. Прво нам је обећано да ћемо имати „заједницу један с другим”. То значи да Бог увек може да има заједништво са човеком који је сасвим искрен о себи и свом греху, ма колико тај грех био тежак. Поштење, а не светост, основни је предуслов у нашем односу с Богом. У ствари је искреност о нашој грешности први корак ка светости. Сви знамо да кад човек каже: „Био сам страховито себичан у вези тога и тога”, то је први корак ка изласку из те себичности. Једноставна је истина да Бог може да учини било шта за човека који неће ништа да крије него је сасвим искрен према Њему. Осим тога, речи „један с другим” такође нуде могућност заједништва с другим људима, јер они не могу да имају право заједништво са човеком који носи маску. То је заиста добитак, јер колико се одвојено осећамо од других док не постанемо искрени.

Али таквом човеку је обећано и више од заједништва. Стих се наставља даље и говори: „...и крв Исуса Христа, Сина Његовог, очишћава нас од сваког греха”. Човеку који дође

7 Јован 3,20

8 1. Јованова 1,7

Богу у истинитом покајању и са искреношћу о свом греху, срце и савест бивају очишћени и постају белји од снега, и то ничим мање него посредством крви Исуса Христа. Та драгоценa крв говори о довршеном подношењу осуде коју је испунио Господ Исус Христос на крсту на Голготи. Не постоји ништа чиме би и највише измучена савест могла себе да оптужи, ни осећаја срамоте под којим би могла да се мучи, осим онога што је већ предвиђено и доведено у ред Сином Божијим када је принео сам себе за жртву на крсту. И Бог је објавио да је задовољан оним што је Његов Син учинио за грехе света на најuverљивији могући начин: тако што га је васкрсао из мртвих.

*Да Исус није љлашио дуї, за нас одређен,
Човек никад не би био ослобођен.*

И са очишћењем Његовом крвљу долази сва друга помоћ коју Божија милост има за нас, чак и у ситуације у којима се налазимо; али о томе више у каснијем поглављу.

Ово је, дакле, био још један од заборављених чинилаца – вишеструка дволичност – коју грех увек носи са собом. Нека бисмо нашли у исцељујућем обећању Божије милости сладак подстицај да се покајемо од свега овога, исто колико и од самог греха.

6.

Заборављени чинилац у хомосексуалности

Сада морамо да се суочимо с питањем хомосексуалности, то јест сексуалних односа између особа истог пола, мушкараца с мушкарцима или жена са женама, и да се запитамо да ли овде постоји неки заборављени чинилац, односно, да ли ту има аспеката за које је потребно покајање пред Богом; аспеката на које се генерално не гледа на такав начин?

Нормални хетеросексуални људи имају природну аверзију већ на саму помисао о хомосексуалном односу и радије не би ни размишљали о томе. Али то је растуће зло које се шири кроз наше друштво и бојим се да је све већи број људи који су у опасности да буду увучени у то. Неке особе којима можда желимо да помогнемо могу де буду у том броју и зато с тим морамо да се суочимо. Буди уверен да милост нашег Бога има савршен и адекватан одговор на ову потребу и Он не налази да у овом недоличном понашању има више потешкоћа него у другим врстама недоличног понашања које смо споменули. Можемо поуздано да тврдимо да у Господу Исусу постоји свака нада за хомосексуалце, као и за све друге.

Морамо почети са чињеницом да су данас многи престали да сматрају ове поступке грешним. Можда их сматрају неприродним или ненормалним, али зацело не грешним, дакле морално неодрживим. Изгубили су из вида чињеницу да свети Бог апсолутно осуђује такве поступке. То је заборављени чинилац. А хомосексуалац који тражи помоћ мора да почне одавде, или уопште неће почети.

Промена у ставу јавности догодила се овако: прво су наши законодавци одлучили да уклоне практиковање хомосексуалности као злочин из законика – мада још увек постоје клаузуле које ово настоје да спрече код особа испод одређеног узраста, да не би дошло до злоупотребе. Публицитет којим је ово било пропраћено одавао је утисак да је то сада друштвено прихватљиво. Одатле је потребан само један мали корак да се стекне утисак како то чак не треба сматрати ни грешним, да, штавише, и сам Свемогући гледа на то благонаклоно. Ово гледиште може једнако да почне да продира и у ум хришћана.

Мора се признати да постоји разлика између злочина и греха. Злочин је кршење закона државе; грех је кршење Божијих закона. Држава не настоји да управља и ограничи сва дела људи, већ само она која могу да буду штетна за друге, то јест за друштво. Закони државе остављају људима слободу да раде шта желе са остатком свог живота. Није тако с Божијим законима; људи су Му одговорни за сваки део свог живота, за мисли и мотиве, као и за поступке. Наравно, забрањено је оно што другима наноси штету, као што и држава то забрањује, али Божији закони овде иду дубље од државних и покривају шире подручје. Међутим, постоји читав низ ствари које Божији закони називају преступом а који немају никакве везе са штетом нанесеном другима. Оне су погрешне само зато што је Бог Бог, и зато што Он каже да су погрешне. Нема сумње да постоје разлози зашто Он то каже, и Он зна да живот људи најбоље функционише

кад се они повинују Његовим законима. Али наша послушност Његовим законима не сме да зависи од спознаје колико су они благотворни. Морамо да им се покоримо само зато што је Бог коначни морални судија и зато што Он каже то што каже.

Сада је одлучено да се закон земље промени и да се практиковање хомосексуалности више не сматра кривичним делом, на основу чињенице да је то приватна ствар појединца, да не наноси никакву штету друштву, те да је стога ван контроле државе. Штавише, доказивало се да закон мора да буде саосећајан према људима који су у то укључени. Али остаје много простора за питање да ли ово деловање заиста не наноси штету друштву. Хомосексуалне склоности нису само урођене, то јест, нису део човековог изворног стања на које он не може да утиче; већ су чешће стечене тако што су га други упознали с таквом праксом. Затим та пракса у коју је уведен узрокује да сви његови сексуални инстинкти постану изопачени и искривљени, крећући се у неприродном смеру, тако да он постаје неспособан за радост срећног брачног живота у ком се рађају деца. То може да се прошири попут пошести кроз наше друштво, као што је то било у Содоми и Гомори. Може ли се рећи да је код свих људи у тим градовима хомосексуалност била урођена, да су били тако рођени, те стога нико није био одговоран? Тешко; њихова хомосексуалност је несумњиво била стечена праксом која је преношена од једног до другог, све док се није претворила у готово свеопшту зависност. Да им је било допуштено да тако наставе, становништво би се смањило, па чак и изумрло, јер не би било нормалних породица. Ако то није штета нанесена друштву, шта јесте? Истина, закон у нашој земљи има одредбе којима је циљ да заштите особе испод одређене старосне границе; али нису само они испод одређене старосне границе ти који могу да буду изопачени.

Добро онда, нека тако буде; наше друштво не треба да буде заштићено од овога и практиковање хомосексуалних дела није

више злочин. Али још увек је грех – Божији закони никад нису били либерализовани. И прво што хомосексуалац ухваћен у тај проблем мора да уради, ако жели Божију помоћ, јесте да се сложи с Њим и назове то грехом. Може да изгледа као да овом савету недостаје самилости и саосећања и да се не слаже с оним што би неки модерни психијатри рекли људима. Али библијски начин се врло често не слаже с модерном мисли и кад охрабрујемо човека да назове нешто такво грехом, то није зато да бисмо га мучили продубљивањем осећања кривице, већ да бисмо му помогли да направи први корак ка ослобођењу. Јер ако хомосексуалност није грех већ једноставно несрећна карактеристика његове личности, заглавио је с њом за читав живот; не постоји ништа што би могао да учини, осим да научи како да живи с тим. У ствари, један психијатар ми је рекао: „Ми не тврдимо да можемо да излечимо такву особу, већ само да једног хомосексуалца претворимо у срећног.” Глупости! Али ако је човек спреман да то назове грехом, онда за њега постоји сва могућа нада; ту је Спаситељ чија крв чисти од греха; и он ће открити да је признање истог човеков најбољи предуслов за сусрет с Њим. Откриће да је Христово откупљење начињено баш за њега таквог какав је и да је Његова моћ доступна да га ослободи од свега што је спреман да назове грехом.

У светлу јасних библијских изјава не сме да буде рационализације о грешности хомосексуалности. Библија је наш једини уџбеник о Божијем мишљењу о том питању и потпуно је јасна. Ту је, пре свега, случај градова Содоме и Гоморе које је Бог потпуно уништио због распрострањености овог греха. Затим је ту одломак из Посланице Римљанима који каже да се „открива гнев Божји с неба на сваку безбожност и неправду људи.”¹ Неколико стихова даље говори нам шта је изазвало тај гнев: „Њихове жене су природно полно општење замениле неприродним. Тако исто су и мушкарци напустили природно

1 Римљанима 1,18

општење са женом и изгарали од пожуде један за другим. Мушкарци су с мушкарцима чинили срамна дела и на себе навукли заслужену казну за своју заблуду.”² Затим је ту одломак из прве Посланице Коринћанима, на који смо већ алудирали и где се каже: „ни мекопутници ни мужеложници... царство Божије неће наследити.”³ За ова два израза: „мекопутници... мужеложници” (у грчком су то такође две речи) ревидирана стандардна верзија на енглеском користи само једну реч: „хомосексуалци”, и то значење Павлових речи чини савременом уму сасвим јасним; а он каже да такви неће наследити Божије царство. На другом месту говори: „За које иде гнев Божији на синове противљења.”⁴ Дакле, прво што хомосексуалац који жуди да буде ослобођен мора да учини јесте да призна да се, играјући се с тим, играо с једном од ствари које доносе Божији гнев на свет неверника.

Управо у овом тренутку морамо да будемо опрезни да тачно схватимо шта сачињава грех од кога се мора покајати кад се ради о хомосексуалности, иначе ћемо и себе и оне којима желимо да помогнемо одвести у ропство. Хомосексуалне склоности неке особе су њена сирова грађа. Већина људи има нормалну сирову грађу, али је код неких она изопачена. Таква изопачена сирова грађа сама по себи није ништа више грешна од нормалне; оно што је важно јесте шта особа чини с тим. Може да јој се препусти, насупрот Божијој вољи, или да се одрекне себе у својој сировој грађи. То значи да су блуд и хомосексуални чин једнако грех. Обоје представљају повлађивање себи насупрот Божијој вољи, с тим што је једина разлика у томе што је сирова грађа, с којом сваки почиње, другачија. Ако се човек с хомосексуалним склоностима препусти тим изопаченим жељама, било да је то само у машти или у стварном чину, то је грех. Међутим, ако се

2 Римљанима 1,26-27 (ССП)

3 1. Коринћанима 6,9-10 Дуда-Фућак

4 Колошанима 3,6

он упорно пред Богом одриче себе у тој сировој грађи, кајући се у свом срцу од првих реакција и у својој потреби се поузда у Исуса, то је први корак ка светости. Како дивна мисао – светост за хомосексуалца! И то је понуђена могућност у Исусу Христу, као што ћемо видети у овом и каснијим поглављима.

Зато нека се ни мушкарац ни жена не осећају осуђено само зато што имају ову изопачену сирову грађу; важно је шта ће урадити с тим. Склоност може да буде урођена, може да буде са човеком од његових најранијих година живота, и стога тешко да он може да буде крив за то. С друге стране, та склоност може да буде стечена, кроз сопствена недела. У том случају, мора да се понизи и призна свој преступ Богу, како би му било опроштено и како би био потпуно очишћен од кривице – иако би та сирова грађа, наравно, и даље могла да буде с њим. Тад је у истом положају као онај први човек и обоје имају сирову грађу због које не треба да очајавају или да осуђују себе. Обојица су сада добила прилику да признају Богу где се нису одрекли себе него су се препустили својој сировој грађи, те да дођу под Исусов крст у вери у Његово обећање да им Он опрашта грех и чисти их од сваке неправде.⁵ То ће значити јасан и чист прекид сваког погрешног односа с другима, као и избегавање ситуација које могу да доведу до посебног искушења. Код Његових ногу не треба само да траже Његову помоћ што се тиче даљих искушења која би њихова сирова грађа могла да пошаље у њихову свест, већ да Га пусте да преузме целу битку – у ствари, сав њихов живот. Велика је разлика у томе да ли ћемо од Исуса да тражимо само да нам помогне или да Он све преузме. Док се људи држе у близини Његовог крста, кајући се у било ком тренутку од првих погрешних ставова свог срца и доносећи их Њему, откриће да их је Господ ослободио; јер Исусова крв наставља да нас чисти док ми настављамо да Му долазимо с почецима нашег греха. Познајем неке којима је

5 1. Јованова 1,9

Господ чудесно помогао на овај начин, и данас су то особе које живе у срећном браку и имају децу. Има и других који нису сматрали да су спремни за брак, али су ипак победници.

Све ово се веома разликује од начина на који расуђује особа која практикује хомосексуалност. Пошто осећа да не може да има сексуални живот на нормалан начин, она сматра да има неутуђиво право да се упусти у онај изопачени. Али особа с нормалним жељама углавном не размишља на тај начин. Она не мора да буде у браку; то задовољство јој можда још није додељено – заправо можда никад неће ни бити. Али не сматра да јој та чињеница даје право да буде промискуитетна са сваком атрактивном особом супротног пола на коју наиђе. Мора да се одрекне својих природних нагона како би била барем угледан члан друштва, а камоли хришћанин.

Неки хомосексуалци би сада могли да питају да ли то значи да никад неће имати сексуално испуњење? Да, то би могло да значи управо то, осим ако, или све док, Бог не промени њихову сирову грађу. У сваком случају, многи људи су морали да проживе живот без брачне заједнице. Можда за њих није било отвореног другог избора, или су можда одлучили да радије остану самци уместо да уђу у брак с неким ко није био Божији избор за њих. Такви људи су ипак пронашли истинско испуњење у животу, чак и без сексуалног искуства, и Исус Христос им је био све што им је потребно, више од мужа или жене. Зато ти је потребан Господ Исус као Спаситељ, који ће преузети од тебе твој живот, и задовољити твоје срце, ако желиш да се пробијеш до мира и ослобођења. Иначе ти то никад неће успети. Али ако је Он твој, имаш и све остало. Он зна како да дâ хиљаде јастучића-штитова на која ћеш се дочекати и хиљаде надокнада за твоје одрицање од сопствених жеља; и живот и служба за друге ће се отворити, што иначе не би било могуће.

Можда ћеш даље да се запиташ: Зар Он не може сасвим да промени ову погрешну сирову грађу код мене тако да више у себи

не водим ову непрестану динг-донг битку? Да, заиста може. Учинио је то за многе, и они данас уживају нормалан живот. Али није вероватно да ће се то догодити у твом случају, осим ако не дођеш на место где ћеш рећи: „Буди моје жеље, ма шта оне биле, ја идем пред крст да их се тамо сваки пут одрекнем.” Тада је Он у стању да учини нешто поводом твоје сирове грађе, или сасвим изненада, или постепено. Ако је Његова воља другачија, ти настави да ходаш с Њим на путу крста у миру.

Морам да пожурим да додам једну важну карактеристику ономе што је овде речено о изопаченој сировој грађи, да не би неко ко се препустио хомосексуалном чину помислио да то указује да је он нужно типични хомосексуалац и да је заувек оптерећен изопаченом сировом грађом. У последње време, психијатри и законодавци су тако много причали о овој теми, да би таква особа могла лако у очајању саму себе да сврста међу оне који никад неће моћи да склопе срећан брак, те ће стога постати део те усамљене групе људи који се са ужасом боре против својих склоности, или им се напослетку препусте. А све време то може да буде далеко од истине; та особа уопште не мора да буде типичан хомосексуалац. Свака нормална хетеросексуална особа може да се упусти у хомосексуални чин, ако је довољно пркосна Божијој заповести и довољно решена да испроба ново сексуално искуство.

Истина је да Бог не назива хомосексуалност неким другим китњастим именом него грехом и Он позива човека кога се то тиче да учини исто и да чинећи то нађе за себе чудесна врата наде. Јер, као што смо рекли, ако је то грех, онда за њега постоји лек у Христу, као и за сваки други. Писмо то не ставља у посебну категорију којој је потребан посебан третман, већ га једноставно класификује као грех, уз све друге врсте грехова. Заиста, управо раније наведен одломак из Посланице Римљанима, који говори како су жене замениле природно полно општење неприродним, а мушкарци изгарали од пожуде једни за

другима, наставља даље и описује људе који су далеко од Бога и који су пуни сваке неправедности, покварености, похлепе, злоће, зависти, убиства, свађе, преваре, злонамерности, оговарања и још много тога. Све је класификовано заједно као јасан, недвосмислен грех, хомосексуалност је набројана између свега осталог, и све је изложено пред Богом као такво; и ако постоји опроштење и очишћење у Господу Исусу за похлепу, злоћу, завист, убиство, свађу и превару, онда постоји исто и за неприродну употребу секса. Хвала Богу да је Господ Исус предвидео и донео задовољење за овај, као и за сваки други грех, одневши их „на телу свом на дрво”,⁶ и извор је отворен⁷ за очишћење мрље од тог, као и од сваког другог греха. Одговор је, дакле, да признаш то Богу као грех и да верујеш у Његову спремност и моћ да ти га опрости, очисти те од његове прљавштине, ослободи те од његове срамоте, и донесе ти слатко исцељење, тренутно или постепено, за сваку изопаченост, ма каква била, која постоји у твојој сировој грађи.

Чиниоци које смо већ споменули у вези са другим облицима сексуалног недоличног понашања, односе се и на овај облик – вишеструка дволичност и посебно неправда нанесена другом. Када ово чини, човек преноси другима исту изопаченост коју он има. Ако то може да буде нешто што је стечено, онда је он помогао неком другом да то стекне, уништио је нечији сексуални живот и лишио некога могућности да има срећан породични живот. Чак и тамо где се то догађа између два наизглед предана хомосексуалца, сваки од њих још увек мора да преузме кривицу за неправду нанесену другоме; јер ни један хомосексуалац није то неповратно и сваки је гурнуо оног другог таман толико даље на том путу да учини његов опоравак тежим.

Ово су даља питања у вези којих је нужно покајање крај Исусових ногу, ако човек жели да упозна потпун опоравак

6 1. Петрова 2,24

7 Захарија 13,1; 1. Јованова 1,7

у Његовој милости. Одвоји време за ово, драги мој, погледај део по део грешности сваког заборављеног чиниоца и признај све Господу. Нећеш дуго морати да стојиш у понизности пред Њим пре него што откријеш да Његов мир улази у твоје срце и знаћеш да ти је опроштено, да си обновљен и да си потпун. Ако те затим пошаље другима с којима си сагрешио да и њих замолиш за опроштај, могао би да употреби твоје сведочанство за њихову обнову и исцељење.

7.

Обешчашћење СОПСТВЕНОГ ТЕЛА

Оклевао сам да додам поглавље на тему неправде коју човек чини сам себи кроз недолично сексуално понашање, јер су људи обично и превише свесни губитка који су претрпели и несреће коју су сами себи нанели кроз такво понашање, барем након догађаја. Губици које људи трпе протежу се од губитка чисте савести, који прати узнемиреност јер увек морају нешто да крију, све до веома болних и компликованих ситуација када мушкарац или жена виде да је сва њихова срећа нестала, како се чини, заувек. Стога су таква зла која људи нанесу сами себи тешко заборављени чиниоци; у сваком случају, покајање које је засновано само на разматрању свега тога било би подстакнуто превише себичним мотивима и стога би у великој мери било неважеће. Зато је мало потребно писати о овом аспекту.

Међутим, постоји одређена неправда коју човек наноси сам себи кроз недолично сексуално понашање која је заборављена, и може се лако прећи преко ње кад човек дође Богу тражећи Његово опроштење и обнову. То је оно што могу да назовем срамотом нанесеном сопственом телу.

Пре свега морамо да разумемо узвишено гледиште које Нови завет има о нашим телима. Павле каже: „Или зар не знате да је ваше тело храм Светог Духа, који је у вама, кога имате од Бога, и да нисте своји?“¹ Кад се човек покаје од својих греха и прими Исуса Христа за свог личног Спаситеља, његово срце је очишћено Христовом крвљу и Свети Дух улази и настанује се у његовом телу, како би управљао целим његовим животом. Павле би желео да видимо колико је изванредно то што Свети Дух, трећа особа Тројства, борави у нама. Управо због те чињенице наша тела сачињавају Његов храм и стога се сматрају светим и одвојеним за божанску употребу, колико је то био и древни Храм у Јерусалиму. Ово се чак односи и на онога ко још није верник. Његово тело још увек није храм Светога Духа, али јесте то потенцијално јер је и за њега увек отворена могућност да прими Христа за свог Спаситеља; штавише, цена његовог откупљења је већ плаћена и власништво над његовим телом (досл. тапија) припада Христу, чак и ако се он још увек није одрекао поседа.

С обзиром на то, свака злоупотреба наших тела је скрнављење Божијег храма, за шта су одређене најстроже казне. „Ако неко разара Божији храм, и њега ће разорити Бог, јер Божији храм је свет, а то сте ви.“² И свако сексуално недолично понашање је управо то, разарање Божијег светог храма. То је употреба Његовог храма у другачију сврху од оне за коју је намењен. Тело које треба да буде употребљено за обожавање Бога је у ствари употребљено за обожавање ђавола. Какво страшно оскрнављење! Какво обешчашћење сопственог тела! Исправна модерна реч је злоупотреба тела. Није без значаја да је познати старији израз за мастурбацију био самоблуд и да је он у великој мери одбачен због формалније речи – вероватно зато што људи

1 1. Коринћанима 6,19 (ССП)

2 1. Коринћанима 3,17 (ССП)

не желе да их реч подсећа на праву природу онога што раде. Када се особа упусти у ово сексуално задовољење сама са собом, злоупотребљава саму себе, користи своје тело за сврху коју Бог и природа никад нису намеравали да му дају.

Павле нам на другом месту даје још узвишенији поглед на наша тела. Он воли да говори како је верник сједињен с Христом кроз Светога Духа који борави у њему, као што су удови спојени с телом. Христос је глава а ми смо Његови удови који су спојени с Њим, са истим животом од Њега који прожима све нас. Послушај онда како он на изванредан начин користи ову метафору кад говори о погрешној употреби секса: „Не знате ли да су телеса ваша уди Христови? Хоћу ли дакле узети уде Христове и од њих начинити уде курвине? Боже сачувај! Или не знате да ко се с курвом свеже једно тело с њом постане? Јер, рече, биће двоје једно тело. А ко се Господа држи један је дух с Господом.”³ Када човек уђе у тај стан на позив те сумњиве девојке, или у ту јавну кућу (дословно „кућу злогласне славе”), тај бордел, он узима своје драгоцено тело, удове који су Христови, и предаје их најнижем од свих поступака, чинећи их делом девојке која нема ни принципа ни части, што је потпуно изопачење високе и свете сврхе коју му је Бог наменио.

Оно што је речено о самоблуду и проституцији једнако важи и за све друге облике неморала, хомосексуалности и изопачености.

Чујте коначно Павлове даље речи на ову тему, где он, како се чини, све то сумира: „Бежите од блуда [сексуалног неморала]. Сваки грех који човек учини је ван тела, а блудник греши против свог тела.”⁴ Да ли би ишта могло да буде јасније у објашњењу да је сексуално недолично понашање обешчашћење сопственог тела, које је храм Божији, уд Христов? Блудник греши против свог тела.

3 1. Коринћанима 6,15-17

4 1. Коринћанима 6,18 (ССП)

У свим нашим покајањима, покајмо се и од овога и признајмо Богу да смо обешчастили своја тела. И да бисмо се охрабрили, вратимо се на запис из Јеванђеља и присетимо се да је милост нашега Господа Исуса таква да нико тако спремно не прима опроштење као они који се покају од свог неморала. Жена ухваћена у прељуби о којој се пише у Јеванђељу по Јовану у поглављу 8, чула Га је како говори: „Онда те ни ја не осуђујем. Иди, и одсад више не греши”,⁵ док су лицемерни фарисеји који су покушали да је оптуже пред Њим били остављени у мраку сопственог греха.

Ради нашег даљег охрабрења допустите ми да истакнем да су многи свети хришћани из цркве у Коринту били обраћеници управо из оваквог понашања. Павле, наравно, грми: „Не заваравajte се! Ни блудници, ни идолопоклоници, ни прељубници, ни похотници, ни педераста, ни крадљивци, ни похлепни, ни пијанице, ни клеветници, ни разбојници, неће наследити Божије царство”. Али пошто је све то рекао, он радосно додаје: „А неки од вас су били такви. Али,” (какво величанствено али!) „опрали сте се и посветили сте се и оправдали сте се именом Господа Исуса Христа и Духом нашега Бога” (1. Кор. 6,9-11; ССП). Црква у Коринту је била црква обраћених блудника, прељубника, хомосексуалаца, лопова и пијаница. И зашто да не? То црква и треба да буде – гомила грешника спасених Божијом милошћу!

Након састанка на хришћанском америчком колеџу пришао ми је један младић, очигледно веома ожалашћен. „Мучи ме овај стих”, рекао је и показао на речи у његовој Ревидираној стандардној Библији: „ни хомосексуалци... царство Божије неће наследити.”⁶ „То сам ја”, рекао је. „То значи да онда не могу да уђем у Божије царство.”

5 Јован 8,11 (ССП)

6 1. Коринћанима 6,9-10

„Али не смеш ту да станеш”, рекао сам му, „погледај следећи стих: ‘А неки од вас су били такви. Али, опрали сте се... посветили... оправдали.’ Покај се дубоко у подножју крста где ће Исус учинити све ово за тебе и бићеш део исте дружине – великих грешника спасених још већом милошћу.”

8.

Тешка неправда учињена Богу

Сада смо дошли до основне грешке сваког недоличног сексуалног понашања, оне која је посебно заборављена – до неправде учињене Богу. Ово је био аспект греха који је Давид напослетку дошао да исповеди више него било шта друго, јер у свом чувеном Псалму покајања у вези с тим питањем, он каже: „Самоме Теби згреших, и на Твоје очи зло учиних.”¹ а ипак, било је то нешто што Давид није видео све до оног дана кад је Натан дошао код њега.

Након што нам је детаљно испричана дуга, прљава прича, на крају поглавља долази ова једноставна, брементита реченица: „Али не беше по вољи Господу шта учини Давид.”² Читамо то са осећајем олакшања да постоји коначни морални судија који је забринут због неправде учињене против недужног. Али какво је то Господње незадовољство? Да ли је то само незадовољство законодавца зато што су Његови закони занемарени? Или је могуће да Бог некако себе види као онога ко је претрпео личну

1 Псалам 51,4

2 2. Самуилова 11,27

неправду у тој ситуацији? Ја верујем у ово потоње, иако је Давид био сасвим слеп за то све док му се очи нису отвориле кроз Натанову поруку.

Ово су биле речи у којима је откривено зло учињено Богу: „Овако вели Господ Бог Израиљев: Ја сам те помазао за цара над Израиљем, и ја сам те избавио из руку Саулових. И дао сам ти дом господара твог, и жене господара твог на крило твоје, дао сам ти дом Израиљев и Јудин; и ако је мало додао бих ти то и то. Зашто си презрео реч Господњу чинећи шта Њему није по вољи? Урију Хетејина убио си мачем и узео си жену његову себи за жену.”³ Какав му је списак Божије доброте изрецитован! Нико није знао боље од Давида колико је Бог био добар према њему. Натанове речи су га подсетиле како је, док је још био непознат пастир, дечак, најмлађи у својој породици, био изабран по јединственој Божијој милости да буде Божији следећи краљ Израела и да га је Самуел тада помазао у присуству породице. Те речи су подсетиле Давида на жестоку љубомуру и мржњу које је годинама трпео од краља Саула; на то како је у више наврата био на рубу смрти од његове руке и како га је Бог увек изнова избављао. Подсетио се на то како се том прогоњеном младићу прво придружило Јудино племе и признало га за свог краља а онда и цео дом Израелов, и све то а да прстом није морао да мрдне како би то постигао – све му је то дошло као дар од Бога. Указано му је на сво богатство које му је Бог дао, па чак и на то да је адекватно снабдевен свиме што му је потребно за његово сексуално задовољство. Даље му је речено (јадни Давид је постајао све мањи и мањи под овим рециталом) да је, ако је упркос свој тој дарежљивости он мислио да то није довољно, у Божијем срцу била жеља да му да још више. Ни према коме Бог није поступао тако великодушно као према Давиду, и он је то знао.

3 2. Самуилова 12,7-9

А онда су дошле продорне речи које су просекле себи пут право кроз његово срце: „Зашто си презрео реч Господњу чинећи шта Њему није по вољи?” Другим речима, било је то као да је Бог рекао: „Кад ти је дато тако много, зашто си морао да отмеш мален плод који ти је био оспорен – жену другог човека – као да сам ја био шкрт према теби, као да нисам био спреман да ти дам још више, као да ја не знам шта је најбоље испланирано за твоју срећу, као да те ја стварно не волим?” Чини се да у тим речима има плача, јер у њима стоји откривена сва дубина бола коју је Бог претрпео кроз Давидов грех. То је дотукло Давида. Није било ни покушаја скривања, изговора или самооправдања. У том тренутку он се сломио пред Богом и у једној краткој реченици је рекао најзначајније речи које човек може да каже: „Сагреших Господу.”⁴ и кад је касније као обновљен човек записао своје сведочанство у раније поменутом Псалму, управо ти аспекти његовог греха и Божијег опроштења су му обузели срце и ум.

Овај елемент је веома често присутан у човековом сексуално недолжном понашању, само кад би он имао очи да га види. Сексуални преступи мушкараца и жена нису се увек догодили зато што им је нешто недостајало. Њихов грех је често био почињен насупрот Божије добротe и великодушности према њима. Како је Бог добар према људима! Том младићу или девојци дато је тако много: добри родитељи, срећан дом, напредак, сјајна перспектива и ко зна шта је још све добро Бог планирао за њих у будућности, јер се Његова доброта протеже на сва Његова створења, било да га она признају или не. Није било потребе да посежу за тим незрелим плодом. Само је требало да сачекају Божије право време, и Он би им дао све што је било у Његовој вољи за њих: вољеног животног партнера, властити дом, срећну породицу, и удовољио би свим њиховим сексуалним жељама које су исправне – и све то без горчине, тајни и кривице. Али

4 2. Самуилова 12,13

не, они морају да зграбе тај једини плод који је забрањен, као да је Бог шкрт, као да им Он никад не би дао то за чим жуде осим ако сами брзо не уграбе неку тричаву прилику. И радећи то, учинили су велико зло Богу. А оно што вреди за неожењене, још више вреди за ожењене. Тако много им је дао добри Бог: мужа или жену, децу, смех, дом. Нико није ни помислио да би тај дом могао да се распадне, али јесте. Ма шта био разлог, то се није догодило зато што Бог није био добар према њима, не зато што није био спреман да им буде још бољи. Било је то због човекове похлепе и неповерења у Његову доброту, што га је натерало да посегне за забрањеним воћем – и нико у том процесу није био повређен више од Бога.

Метод који је сотона употребио да увуче наше прве родитеље у први грех догодио се управо на тај начин. Рекао је: „Је ли истина да је Бог казао да не једете са сваког дрвета у врту?“⁵ Тим речима је склонио њихов поглед с многих дрвета с којих су могли да једу – а какво је то тек обиље било – и потрудио се да њихову пажњу усредсреди на једно једино дрво с ког нису смели да једу. И наставио је то да ради (а ја не сумњам да их је овим искушавао упорно и непрестано, можда и током дужег временског периода), све док се најзад нису осећали као мученици који уопште немају слободу, опкољени са свих страна – све због тог једног дрвета чији плод им није било допуштено да једу. Метју Хенри (*Matthew Henry*) је коментаришући ово на свом учтивом (енглеском) језику то овако срочио: „Ђаво је, отежавајући им изузетак, настојао да поништи концесију. Божанском закону не може да се замери уколико се прво не представи као нетачан.“

Зар сотона не користи исти метод са свима нама? Он склања наш поглед с много тога доброг што нам је Бог дао и усмерава га на оно што нам је забрањено – лепо лице у које не би

5 1. Мојсијева 3,1

требало да гледамо, особу о којој нам је забрањено да имамо сексуалне маштарије, оне са којима никако не треба да будемо у блиском односу. И он тако снажно усмерава наш поглед на оно што је забрањено, да смо ми на крају зрели за побуну против моралних закона који нас, како се чини, спутавају са свих страна – заборављајући на много другог дрвећа, на обиље свих других које нам је Бог дао.

Сотона је, међутим, отишао корак даље. Након што је сугерисао да је забрана била неразумна и ограничавајућа, наставио је да клевеће онога који ју је донео: самога Бога. Рекао је да Он има скривене мотиве и да им је зато одбио приступ том дрвету. Користећи његово име, дрво спознаје добра и зла, рекао је: „Него зна Бог да ће вам се у онај дан кад окусите с њега отворити очи, па ћете постати као богови и знати шта је добро шта ли зло.”⁶ Другим речима, рекао је: „Разлог што вам Бог забрањује да једете с тог дрвета је то што не жели да знате превише, не жели да будете бог као што је Он, хоће да вас држи у потчињености, није Му стало до вашег највећег добра, и зато је боље да преузмете ствари у своје руке”. Играо је исту улогу као комунистички агитатор у своје време, али у вишој и опаснијој сфери. И то се наставило све док Евино срце није отврднуло против Бога а она почела да сматра да ће, ако учини оно што јој је предложено, то бити само самоодбрана. Како је Библија савремена! Зар није ово прича која стоји иза многих падова, иза многих наговарања на грех која су тако често улазила у нечији ум? Девојка која је лишена сексуалног искуства сматра да га никад неће ни имати уколико не прихвати прилику коју јој нуди тај мушкарац који је сада наговара. Уосталом, њу живот није штедео. Бог јој није дао оно што и другима; чини се да ју је заборавио; боље да преузме ствари у своје руке. Исто важи и за све друге врсте

људи, како хомосексуалце тако и хетеросексуалце, за сваког, у различитим категоријама.

А највеће губитке у свему томе трпи Бог, онај чије је срце било толико другачије према њима од онога што су они мислили, онај који је планирао нешто савршено добро, веће него што би они икад могли да замисле – али чију су намеру љубави упропастили. Колико само човека мора да боли кад открије, вративши се кући с пословног пута из иностранства, да је неко тровао ум његове жене и деце против њега, и да сада, уместо да му трче у сусрет, они беже од њега, и заправо узимају у руке штапове против њега, сасвим уверени да ако они њега не ударе први, он ће ударити њих. У ствари, не морам да измишљам илустрације. Једном сам боравио у кући у којој је двоје деце било обузето страхом да их њихови родитељи неће адекватно нахранити. То је било тако снажно у њима да мора да је постојало неко необично психолошко стање. Како се приближавало време сваког оброка све је већа била стрепња да ли ће бити хране за њих и непрестано су одлазили у кухињу да се увере да мајка спрема вечеру. Али чак и тад су увек били у недоумици хоће ли мајка у њихову порцију ставити шећера или ће цицијашити с њиховом храном. Како је то било болно искуство за те родитеље! Можемо лако представити себи да би, да се такво стање наставило, деца једног дана могла да учине нешто страшно против својих родитеља, претпостављајући да су они против њих. Све ово илуструје ужасно зло учињено против Бога када људи допусте себи да верују у мисли које им сотона ставља у ум и с тим у вези узму ствари у своје руке.

Зар није ово још један од заборављених чинилаца у сексуално недоличном понашању и, што је још важније – зло учињено против Бога и Његове доброте? Ако човек жели да упозна обновљен мир с Богом, мораће најзад да се спусти на ниско место где се и Давид спустио, и да каже с њим: „Самоме Теби згреших, и на Твоје очи зло учиних.”⁷

Можда не постоји већи хвалоспев о покајању у вези са овим аспектом ствари од стихова које је написао господин Х. В. Бејкер (*H. W. Baker*):

*Бој ме је створио за себе да Му овде служим,
Са чистом службом љубави и синовским страхом;
Да покажем хвалу Његову; за Њега да радим сада;
А онда да видим Његову славу где анђели се клањају.*

*Сва потребна милост била је моја кроз Његовој
љубљеној Сина
Чији су животи и смрти моје јуно спасење извојевали;
Милост која би ме оснажила и учила;
Милост што би ме окрунила кад мој посао
довршен буде.*

*А ја сам, бедни трешник, одбацио све то;
И живео за њешки рад или задовољство сваки дан;
Као да Христос није пролио своју драгоцену крв,
Као да нисам дуговао поштовање Боју мом.*

*О Свети Душе, божанском ватром својом
Расплати у сузе ово моје незахвално срце;
Научи ме да волим оно што сам, како се чини,
некад мрзео
И да живим за Бога пре него што буде прекасно.*

Зар не чујеш у овим речима јецаје човека који види да је сагрешио против Божије добротe и Његове високе сврхе за њега? и зар нису то речи које би једнако добро могао да употребиш за себе док се враћаш Господу?

9.

Невероватна милост – збрка доведена у ред

Божија сврха у свим Његовим односима с грешницима није осуда и уништење, већ обнова и опоравак. То је сфера у којој је Господ Исус Христос ненадмашан – и Он то чини у свим нашим падовима, како у области секса, тако и у свакој другој. Заиста, тако је велико Његово дело опроштења, опоравка и обнове, да је све ново што ствара из олупине нашег греха након што смо се покајали, понекад боље и слађе од оног изворног што смо имали и што смо тако ружно упропастили. Из тог разлога, на небу неће бити испразног жаљења, кајања, ни вајкања „само-да-је-било-другачије”, јер ће се видети да је дело обнове које је милост учинила за нас и за наш живот потпуно и свеобухватно. Када погледамо уназад, видећемо да је божански лончар од посуде коју смо ми покварили начинио другу, „како беше воља лончару да начини”,¹ и да, чинећи то, има вечну славу за себе. И последња суза ће бити обрисана из наших очију, остаће нам само хвалоспев. Предивно је, међутим, то што те сузе могу да

1 Јеремија 18,4

буду обрисане већ сада и што већ сада можемо да почнемо да певамо наш хвалоспев.

*Ошкуйљен сам, исцељен, обновљен, ојрошћено ми је
Коме као Теби хвалоспјев може да се испјева?*

Нигде се милост која „опрашта брљивцу и збрку доводи у ред” не види тако јасно као у причи о Давиду. Она се не појављује на страницама Светог писма толико да би се показао краљ који је гадно сагрешио против Бога, колико да би се приказао Бог који је чудесно опростио и обновио. Заиста је обнова милости била тако велика, да се оно што је требало да буде трајна одговорност и препрека за цркву, чињеница да је њен највећи псалмиста тако срамно пао, претворило у једну од њених највећих предности. Ничије сведочанство није дало грешнику који се каје такав подстицај и наду као Давидово, што је он у целости написао у Псалмима 32 и 51. Волим да мислим о њему као да говори, док предаје попуњене нотне листове свом главном певачу: „Учите овоме народе и певајте о томе у Храму, нека сви народи знају за милост коју је Бог показао грешнику као што сам ја”. А Божија милост још увек претвара наше дугове у имовину, у добра од којих је главно сведочанство које ће охрабрити друге грешнике да приме Исуса Христа онако како смо Га ми примили – то јест, ако смо спремни да то дамо Богу на располагање у ту сврху.

Прво што видимо да је Давид учинио било је покајање и то је учино дубоко са свим обележјима која смо споменули на овим страницама. Чим га је Натан суочио с Божијом поруком, он се понизио пред пророком, без тренутка избегавања или изговарања, и рекао: „Сагреших Господу.”² Дубина његовог покајања може да се процени чињеницом да је био спреман да напише своје сведочанство, сведочанство грешника коме је

опроштено, и да пусти да се то пева у Храму. Колико је он био другачији од свог претходника, цара Саула, који је, кад га је изазвао пророк Самуило, изговорио исте речи: „Згрешио сам”, али је онда показао колико је неискрено његово покајање, кад је додао: „али ми сад учини част пред старешинама народа мог и пред Израиљем, и врати се са мном да се поклоним Господу Богу твој”,³ то јест, не дозволи никоме да сазна, прођи са мном кроз верске обреде. Давид је, с друге стране, био вољан да га знају онаквог какав је, грешник коме је Бог био милостив. Затим се, такође, дубина његовог покајања показује у чињеници да у његовом сведочанству записаном у Псалму 51 нема изврдавања, нема рационализације његовог греха, не говори оно што је говорио некад, „мач прождире сад овог сад оног”.⁴ Уместо тога, пише: „Избави ме од крви, Боже, Боже, Спаситељу мој.”⁵ Свој грех назива оним што јесте: убиство. Нема сумње да је око њега било много оних који су били спремни да преузму његов део, да га убеди да то није било стварно убиство. Али сада кад се Давид понизио пред Богом, он неће да има ништа с тим. Назива себе убицом и једноставно тражи од судије свега на земљи да га помилује.

Ако бисмо се питали како је Давид дошао с таквом искреношћу и самоосудом, одговор може да буде само то да је познавао Бога пред којим је стајао, да је знао да је Он милосрдан и милостив и спреман да опрости. Стојећи пред том милошћу, Давид је знао да може себи да приушти да призна пун обим своје грешности. И наравно, брзо као муња, стигао је одговор: „и Господ је пронео грех твој; нећеш умрети.”⁶ Али обрати пажњу на реч „и”. Било је то као да је Натан рекао: „Својим признањем и самоосудом си оставио свој грех, то јест,

3 1. Самуилова 15,30

4 2. Самуилова 11,25

5 Псалам 51,14

6 2. Самуилова 12,13

окренуо си се од њега. Господ је учинио исто. Сада се може сматрати да је заувек нестао”. Великодушност свега тога би требало да нас задиви.

*Ох доброшћо без премца, а Он је показује,
Доброшћу неупоредиву, чак и својим непријатељима.*

И мада је ситуација која произилази из његовог греха тренутно далеко од решења, и иако ће морати да прође кроз тешке опомене, сада пролази кроз све то као човек коме је опроштено, који је у заједништву с Богом и који доживљава сву утеху и подршку од Њега.

Иста милост је ту и за нас, када се покајемо као Давид. Заиста је за нас та милост још очигледнија и још сигурнија, јер, док смо још били грешници, Он је дао свог Сина да умре за нас на крсту. У тренутку кад престанемо да укрућујемо вратове и погнемо главу пред Господом Исусом у покајању и признању, тог тренутка чујемо речи: „и Господ је пронео грех твој.” Као што Ц. Кембел Морган каже у свом коментару о овом стиху: „Човек уклања свој грех кад га искрено исповеди. То омогућава Богу да га и Он уклони. Божанско уклањање греха је увек омогућено измирењем с Богом; али грешник може да га искуси само кад исповеди тај грех и тако га осуди и одбаци од себе.”⁷

И заиста морамо да верујемо да ако је Бог то уклонио, онда је заиста nestало. „Колико је исток далеко од запада, толико удаљује од нас безакоња наша.”⁸ Удаљеност између истока и запада је бесконачна, и по самој својој природи не може да се измери. Тачно толико далеко је Бог уклонио грехе човека који се покајао. И мада, као у Давидовом случају, стање које смо изазвали својим грехом може да потраје неко време и може

7 Из књиге *Searchlights from the Word* од Ц. Кембела Моргана (*G. Campbell Morgan*). *Oliphants Ltd.*, Лондон

8 Псалм 103,12

да нас уведе у многе дисциплинске мере, можемо да прођемо кроз све то као људи којима је опроштено, у заједништву са Исусом. Понекад чињеница да нас наш грех оставља с болним резултатом, који је можда увек пред нама, може да нам отежа да верујемо, или барем да уживамо у опроштењу. Али морамо то да учинимо, или ћемо иначе нанети срамоту Богу и крви Његовог Сина која је проливана за нас, јер онај „који не верује Богу начинио Га је лажом”.⁹ и док то чинимо, Бог је у стању да преобрази последице нашег греха, тако да он више не носи карактер осуде над нама, већ једноставно постаје Божија сирова грађа из које Он ствара нови план за наш живот. Али више о томе ћемо рећи за тренутак.

Давид се није само покајао, већ се без поговора покорио свим опоменама које му је Бог одредио због његовог греха. Ово је заузврат изазвало додатну величанствену Божију милост, уз чудо Његовог опроштења.

Иако је Божије опроштење било потпуно, ипак је морао да на тежак начин укори Давида. Најпре је Натан морао да му саопшти следеће, одмах након што му је рекао да му је Бог опростио: „Али што си тим делом дао прилику непријатељима Господњим да хуле, зато ће ти умрети син који ти се родио.”¹⁰ Такође му је речено: „Зато неће се одмаћи мач од дома твог до века;... Ево, ја ћу подигнути на те зло из дома твог...”¹¹ Ово двоје се, знамо поуздано, догодило, и веома је дирљиво видети призор Давидове покорности и кроткости под укором његовог Бога. Он је знао да „кога љуби Господ оног и кара; а бије сваког сина ког прима.”¹² Знао је да ударац који је пао на њега није био казна ни осуда, већ пре укор Оца који му је опростио, и потчинио му се као таквом, без цепидлачења.

9 1. Јованова 5,10

10 2. Самуилова 12,14

11 2. Самуилова 12,10-11

12 Јеврејима 12,6

Детаљи приче су важни и зато их понављамо. Дете које је Витсавеја родила се разболело. „И Давид се мољаше Богу за дете, и пошћаше се Давид, и дошавши лежао преко ноћи на земљи.”¹³ Међутим, кад је чуо да је дете умрло, уместо да буде још више утучен, он „уста са земље, и уми се, и намаза се и преобуче се; и отиде у дом Господњи, и поклони се. Потом опет дође кући својој, и заиска да му донесу да једе; и једе.”¹⁴ Кад су његове слуге изразиле запрепашћење због његовог поступка, он им је одговорио благородним речима: „Док дете беше живо, постио сам и плакао, јер говорих: ко зна, може се смиловати Господ на ме да дете остане живо. А сад умрло је; што бих постио? Могу ли га повратити? Ја ћу отићи к њему, али он неће се вратити к мени.”¹⁵ Овде се види његова покорност, види се да се не жали због онога што је Бог допустио да дође на њега.

Натаново пророчанство о проблемима које ће Давиду проузроковати неко из властите породице, наравно, такође се остварило. Најмрачнији тренутак у његовом животу био је кад је сазнао да се његов рођени син Авесалом побунио против њега, да је сав народ одвратио од њега и узурпирао његов престо.

Таму те тужне ноћи кад је Давид морао да побегне у изгнанство с неколико стотина верних људи ипак је осветљавао један зрак: да се све то дешавало онако како је Бог рекао да хоће – да су тај сталан, веома болан притисак на њега, вршили прсти Бога који му је опростио и коме је дошао у љубави. Из тог разлога му није било тешко да се потчини њиховом притиску. Кад су његови следбеници хтели да понесу Божији ковчег са собом као спољашњи симбол да је Бог на њиховој страни, Давид је рекао: „Носи ковчег Божји натраг у град; ако нађем милост пред Господом, Он ће ме довести натраг, и даће ми да опет видим

13 2. Самуилова 12,16

14 2. Самуилова 12,20

15 2. Самуилова 12,22-23

Њега и дом Његов. Ако ли овако каже: Ниси ми мио; ево ме, нека учини са мном шта му буде воља.”¹⁶

Ова покорност Богу у датој ситуацији показала се и у томе што се није светио. Када га је један његов стари непријатељ отворено псовао док је бежао, кога су Давидови следбеници били спремни да убију због такве дрскости, он је рекао: „Оставите га нека псује, јер му је Господ заповедио. Да ако Господ погледа на невољу моју, и врати ми Господ добро за псовку његову данашњу.”¹⁷ Нигде се овај став благодисти без жеље за осветом не види тако као у његовом односу према сину, Авесалому, узроку свих његових патњи. Када је на крају Давид морао да пошаље своје људе против њега и његових снага, постарао се да им заповеди: „Чувајте ми дете Авесаломе.”¹⁸ Његов циљ није био да му син буде убијен, већ да се врати жив и да отац може љубављу да га поведе у послушност. Нигде у литератури не постоји дирљивији крик туге од оног кад је Давид касније чуо да му је син погинуо у борби: „Сине мој Авесаломе, сине мој, сине мој Авесаломе! Камо да сам ја умро место тебе! Авесаломе сине мој, сине мој!”¹⁹ То стрпљење према непријатељима је имао због чињенице да се био прво понизио пред Богом и да је узимао ситуацију као да долази из Његове руке. Стога Бог не само да му је опростио, већ је употребио сву патњу и опомене које су биле последица његовог греха да га унапреди на путу светости и покорности себи.

Исто је и што се нас тиче; иако знамо да нам је опроштено, можда постоје дубоке опомене које ће Бог ставити на нас управо кроз ситуације у које ћемо доћи због последица наших греха, које проистичу из њих. Позвани смо да се тим Божијим опоменама потчинимо безрезервно и не изврдавајући, не тражећи кривицу

16 2. Самуилова 15,25-26

17 2. Самуилова 16,11-12

18 2. Самуилова 18,5

19 2. Самуилова 18,33

у неком другом узроку, већ гледајући на све као да долази на нас из љубљене руке Бога који нам је опростио. Само тако ћемо пронаћи ту даљу милост која се бави ситуацијом у којој смо се нашли и ствара од ње сирову грађу за нову сврху љубави.

Понекад се дешава да код онога који тврди да се покајао та покорност недостаје. Једном сам чуо за човека који је упао у неморал. Такони баптистичке цркве чији је био члан сматрали су да морају да га опомену у складу с Писмом. Његово име је сходно томе било скинуто са списка чланова и било му је забрањено да узме хлеб и вино у причешћу, мада им је било драго да настави да присуствује црквеним службама ако тако одлучи. Он се потпуно исповедио и чинило се да се покајао. Наставио је да долази у цркву, а током причешћа је седео у задњој клупи и није учествовао. Како га црква није убрзо вратила у чланство на темељу тога што се исповедио, постао је огорчен на то, што је назвао ставом непраштања и придружио се другој цркви. То је само потврдило да је црква била у праву што га није брзо вратила. Човек који се заиста каје, покорио би се свему чему је подвргнут – и толико дуго колико његова браћа сматрају да је нужно. Рекао би: „Чак и ако ме заувек искључе, то је само мали део онога што мој грех заиста заслужује”, примио би то тако из руке свога Бога и био би у миру. То је човек који се брзо признаје у кругу заједнице грешника, што хришћанска црква у ствари јесте. Али ако не наиђемо на опроштење и разумевање других, можда се нисмо довољно покајали и покорили довољно дубоко свему чему смо подвргнути. Људи то инстинктивно осете и понашају се према нама у складу с тим. Веома је тешко не опростити истински сломљеном човеку. Ипак, ако се људи не понашају тако према нама, упркос свим нашим самоунижењима, то нам показује да треба да наставимо с покоравањем, јер то чинимо пре свега пред нашим Богом.

Док се Давид покоравао свему што је Бог допустио да му се догоди, открио је да Он делује у његово име, преузима све његове

послове, брани га као своје дете и затвара уста свим његовим непријатељима. Сама ситуација која је проистекла из његовог греха није више била његова одговорност, већ Божија. Сада је постала сирова грађа за Божију нову сврху за Давида којом ће му показати каквог то Бога он има, као да није било кривице која му је приписана за ту ситуацију – и заиста, није је било, јер је Божије опроштење Давиду било потпуно. Ово није место на коме бисмо се присећали свих детаља бесмртне приче, осим да кажемо да га је Бог избавио од свих његових непријатеља и напослетку га вратио на престо за који би неко помислио да му је с правом заувек одузет. Авесалом је погинуо у борби, његова војска је била поражена а касније је сав народ послао Давиду поруку: „Врати се са свим слугама својим.”²⁰ и Давид је завршио вољенији и поштованији него икад, његов престо је био још сигурнији, а краљевство још напредније. Искуства кроз која је прошао, од пада, преко мржње својих љутих непријатеља, до Божије бескрајне обнављајуће милости, сада су само снабдела „љупког песника Израеловог” додатним материјалом за још хвалоспева Богу. Каква је ово само илустрација чињенице да Бог, не само да опрашта покајнику, већ, ако је потребно, долази да га одбрани показујући пред свима да он припада Њему као Његово дете и слуга.

Исто важи и за нас. Све док се не покајемо, ситуација коју смо сами себи створили наша је одговорност. Али од тренутка кад се понизимо у покајању и исповеди, та ситуација постаје Божија, а Његов циљ је да из ње створи нешто ново. Као и у случају с Давидом, то је сада једноставно Његова сирова грађа за нови план љубави, у ком као да није било кривице повезане с нама. Одговорност је пребачена с наших плећа на Његова, и Он жели да се одморимо у Њему у вези свега тога, а онда да једноставно сарађујемо с Њим тако што ћемо послушати светло које нам он даје за следећи корак који треба да буде предузет.

И док тако радимо, Он делује у наше име и почиње да се појављује нови образац који носи непогрешиве трагове Његове руке, и ми откривамо да Он ствара ред из хаоса, док ходамо с Њим у миру. Ако неко поставља питање како је могуће ићи с Њим у миру усред тешких ситуација којима су у великој мери допринели наши греси, одговарам да не можемо бити опрани беље у Божијим очима него што нас Христова крв пере кад грех назовемо грехом; а Бог је заувек на страни таквог покајника, чак и ако је био најгори грешник из пакла.

Такав тријумф милости се види у великом обиљу и бескрајној разноликости где год се навешћује Христово Јеванђеље. Многи сведоци би устали и испричали о моћној милости која им је опростила, преобразила их, поправила сву штету коју је створио њихов грех и учинила им „добра више него пре.”²¹ Испричаћу ти један такав случај и то би овде требало да буде довољно. Млада неудата мајка, иначе моја познаница, нашла је Господа Исуса као свог личног Спаситеља усред рушевина свог живота. Не само у погледу одређеног недоличног понашања, већ у сваком другом погледу, видела је себе као грешницу, али као ону коју је Исус дошао да спасе. Како јој је било много опроштено, много је волела свог Спаситеља и научила је да хода с Њим тренутак по тренутак, сваки дан. Опроштење и очишћење од греха које јој је Господ Исус дао било је тако потпуно да је била ослобођена од сваког осећања срамоте; остала је једноставно са смиреним сведочанством грешнице о свом Спаситељу. Почела је да блиста, храбро је ишла на посао и подизала своје дете које је сада радосно прихватила као Божији дар – мада је понекад морала да се врати у подножје крста када би јој сотона приговарао због прошлости. Никад није хтела да буде позната другачије него као онаква каква је заиста била и увек је била спремна да посведочи о спасоносној Исусовој милости према неудатој мајци. Тако се то наставило неколико година. Онда

је једног дана, док је један хришћанин тражио Божије вођство у вези своје животне сапутнице, Бог показао на њу. Данас су њих двоје у браку и подигнут је још један хришћански дом, из кога се Богу уздиже много слављења. И све је то настало из рушевина, што за друге који су далеко од Бога не би значило ништа осим очаја и цинизма. Не варај се, кад пустимо Бога да уђе у наш живот, ту је увек срећан крај, без обзира на то какво стање ствари ће Он затећи кад дође.

Давидово поуздање у Божију милост према грешнику било је изванредно, чак и кад је његово страдање било најжешће и најнепосредније повезано с његовим грехом. Цитираћу један случај за наше охрабрење. Наслов трећег Псалма каже нам да га је Давид написао „кад је бежао од Авесалома, сина свога”. Ово је сигурно био један од најмрачијих тренутака у његовом животу, вероватно још и више јер је о томе имао сазнање; памтио је да му је Натан рекао да је то једна од ствари која ће доћи на њега, као опомена због његових греха. Према томе, очекивало би се да нађемо Давида сломљеног духа и пуног самоосуде, сасвим сигурног да је Бог против њега како би му дао оно што заслужује, бежећи стога као псић подвијеног репа међу ногама. А заправо је сасвим супротно био случај. Налазимо га пуног поуздања у Бога, потпуно увереног да је Он на његовој страни. Слушај га само: „Господе! Како је много непријатеља мојих! Многи устају на ме. Многи говоре за душу моју: Нема му помоћи од Бога. Али Ти си, Господе, штит који ме заклања, слава моја; Ти подижеш главу моју.”²² Он наставља у том духу, постајући све сигурнији, и завршава очекивањем у вери у пуну Господњу победу у његово име, као и потпун пораз његових непријатеља. „Устани, Господе! Помози ми, Боже мој! Јер Ти удараш по образу све непријатеље моје; разбијаш зубе безбожницима.”²³

22 Псалам 3,1-3

23 Псалам 3,7

Какво је то охрабрење сваком човеку који данас мора да хода тешким путем због последица својих прошлих преступа! Такав човек може да има чак и већи разлог за поуздање у Божију милост од Давида јер он може да види да је Исус умро за њега и да је Његова крв свемогућа и довољна да очисти сваку мрљу и потпуно уклони елемент кривице због онога што се догодило. Стога нема потребе за даљим самооптуживањем, ни за осећајем да Бог подиже прут на њега, већ пре да је Он на страни покајника, стварајући нешто ново и прелепо из збрке коју је овај изазвао. У међувремену, Он користи интервентна искушења и опомене као средства да га убрза на путу светости и покорности себи, као што је учинио с Давидом.

*Нешто лепо, нешто добро;
Сву моју забуну Он је разумео;
Све што сам имао да Му понудим били су раздор и слом,
Али је Он је створио нешто лепо од мој животиња.²⁴*

24 *Something Beautiful* © copyright 1971 by William J. Gaither. Коришћено с дозволом.

10.

Дубље покајање

Приметио сам у претходним поглављима да се једна реч стално понавља, реч која, како се чини, има велик значај. У ствари, наглашено је да право искуство Божије милости у обнови зависи од ње. То је она мала реч, „покајање”. Зато је важно да је дефинишемо и разјаснимо шта се ту од нас захтева. Заиста, сама чињеница да је поднаслов ове књиге „Помоћ за дубље покајање” чини то још важнијим. Да бисмо то урадили морамо да се окренемо Светом писму.

Сваки приручник ће нам рећи да грчка реч која је преведена као „покајати се” значи променити мишљење. Користи се да изрази промену мишљења, не само што се тиче греха, него и било чега другог. Речено је да Бог „није човек да се каје”,¹ што значи да Он не мења мишљење. И поново: „Јер се Бог неће раскајати за своје дарове и звање”,² што значи да Он не мења мишљење у погледу позива који нам је дао. Надаље, кад је Исав хтео да прими благослов, одбачен је „јер покајање не

1 1. Самуилова 15,29

2 Римљанима 11,29

нађе места, ако га и са сузама тражаше”.³ То не значи да Исав није могао да се покаје, већ да није могао да натера свог оца, Исака, да се покаје, то јест, да промени мишљење. Исак је већ дао свој патријархални благослов, са свим добрима која су уз њега ишла, Јакову, и није хтео то да поништи.

Обично се, међутим, ова реч употребљава за човека који је променио мишљење у погледу моралних питања. Тамо где је рекао да је у праву, признаје да је био у криву; тамо где је себе оправдавао, сада себе осуђује. То је заиста скупа промена мишљења јер сви ми мрзимо да будемо у криву и волимо да смо у праву.

Изгледа да можемо да сумирамо Божији позив човеку на покајање под три ставке. Прво, позван је на „покајање к Богу”.⁴ То је основно покајање на које су позвани сви грешници. Морају да се покају од управљања својим животом, од хода властитим путем, независно од Бога, и мишљења да то раде с правом. Морају да промене мишљење, да признају да греше у томе што раде и да се обрате Богу. То није питање признања да су склизнули с аутопута светости у вези са неким питањем, већ признања да никад њиме нису ни ишли, већ да су били на широком путу који води у пропаст.

Затим је ту покајање од појединачних грехова и ставова, као кад је Петар рекао Симону врачару: „Покај се дакле од ове своје пакости, и моли се Богу да би ти се опростила помисао срца твог”.⁵ То је покајање на које Бог не позива само онога ко се први пут окреће ка Њему, већ и хришћанина. Господња порука за најмање пет цркава од укупно седам, којима је послао писма у првим поглављима Откривења, била је „покај се” (Отк. 2,5; 2,16; 2,21; 3,3; 3,19).

3 Јеврејима 12,17

4 Дела 20,21

5 Дела 8,22

Треће, имамо израз „покајање од мртвих дела”.⁶ Претпостављам да то значи тражење мира с Богом „не из вере него из дела закона”.⁷ Морамо да променимо мишљење у погледу покушаја да зарадимо повратак Богу оним што радимо. Нама то може да изгледа тако исправно, али морамо да се покајемо од таквих дела, да видимо да су она мртва и безвредна пред Богом, осим ако прво не дођемо Њему новим и живим путем Исусове крви.

Покајање је, дакле, промена става у погледу ово троје; али ми овде размишљамо посебно о оном другом, односно греху. Покајање од греха мора да буде изражено, а то се чини рецију исповести и делом надокнаде.

Прво, исповест. Она, наравно, мора да прати покајање. Не можемо нешто да признамо као грех ако се од тога нисмо покајали, али то од чега смо се покајали сада морамо да признамо. Исповест се пре свега даје Богу. Није довољно рећи: „Бог зна све о томе, зашто сад морам то да Му исповедам?” Он каже: „Узмите са собом речи, и обратите се ка Господу.”⁸ Стога мораш да изразиш своје покајање речима. Клекни и крени дуж линије говорећи Богу шта си учинио, шта сада видиш да је грех, и како ти то открива многе које си починио. Не жури преко тога. Буди на страни Бога против себе. Можеш себе да назовеш свим ружним именима која ти падну на памет и опет ћеш тек једва да се приближиш истини. Сећам се како сам се ја једном кајао пред Богом и рекао неколико прилично тешких ствари о себи. Осећао сам као да сам био прегруб у вези са свим тим, да сам можда претерао с тврдњама о својој грешности и напола сам очекивао да ми Бог каже оно што понекад другари кажу кад се човек понизи: „Мислим да ниси баш тако лош”. Уместо тога, кад сам тог дана устао, било је

6 Јеврејима 6,1

7 Римљанима 9,32

8 Осија 14,2

као да сам чуо nebo да изговара велико потврђујуће „Амин!"; другим речима: „Тако је!" Можда смо себе овде штедели и наше покајање треба да иде дубље.

Постоје времена када је сасвим очигледно да оваква исповест треба да буде дата и човеку, онеме или онима којима смо нанели неправду, повредили их или преварили, и Бог ће нас водити у вези с тим; како и када то треба да се учини. То нам неизбежно доноси за последицу губитак праведности, то јест угледа пред другима; и добро је да је тако. Исус је изгубио свој углед за нас кад је заузео наше место на крсту; зар не би требало да и ми будемо спремни да одбацимо свој кад нас Он осведочи? Учинити то је, наравно, права смрт, али у хришћанском животу ми умиремо да бисмо живели; и то каквим изобилним животом – Његовим животом – који нам долази из гроба нашег ја! Можда и овде треба да идемо дубље и растанемо се и с последњим труном оправдавања себе.

Тада се покајање изражава у деловању путем надокнаде, или давањем обештећења за губитак који смо нанели другима. Има случајева у којима је једино обештећење које можемо да дамо то да тражимо опроштај од те особе. Међутим, често морамо да идемо даље; оно што је украдено мора да буде враћено, погрешан однос раскинут, донесена одлука поништена, правац којим смо кренули напуштен, идол који је заузео Христово место у нашем животу одбачен. Понекад обештећење за нанесене губитке треба да буде великодушно, као у случају Закеја који се вишеструко одужио људима за оно што је проневерио. Иако сам користио речи „мора" и „треба", надокнада се не врши само зато што је то законска обавеза коју смо дужни да извршимо, већ зато што је опростење нашег Господа Исуса досегнуло и омекшало наше срце; и ми сада имамо Његову љубав према тим људима; онда је то далеко више „Желим то да урадим" него „Треба".

Исус је рекао цркви у Лаодикији: „Буди ревностан и покај се.”⁹ Наши учитељи су нам с правом говорили да треба да будемо ревносни у сведочењу, у молитви, у читању Библије. Али Исус као да нам у овом стиху говори: „Пре свега овога, буди ревностан у покајању”. Он жели да се покајемо са стилем, чак као што је Закеј урадио, свесрдно и отворених руку.

Знак праве исповести је то да је дата добровољно, а не само кад смо откривени – кад немамо другог избора него да признамо. Аханово признање греха крађе сребра, злата и плашта током пада Јерихона било је од ове врсте и није му донело опроштење.¹⁰ Бог му је давао прилику за приликом да добровољно исповеди свој грех, а онда је бачена коцка, прво између племена, затим између породица у племену које је откривено, онда између домаћинстава у породици која је откривена, и на крају између појединаца. Каква је то драматична прича! Бог је без сумње већ на почетку могао да каже Исусу Навину име кривца и могли су одмах да оду у његов шатор и пронађу украдено. Али Он је намерно одлучио да иде спорим заобилазним путем и тако открије кривца, како би му дао прилику да добровољно призна, да би могао да буде милостив према њему. Ипак, иако се омча полако стезала око Ахана са сваким следећим бацањем коцке, он је одлучио да блефира до краја, рачунајући све време да последња коцка неће пасти на њега. Кад су на крају из тог домаћинства које је откривено морали да приступе људи један по један за последњу коцку, било је прекасно за милост. Он је до самог краја показао своју тврдовратост и неспремност да се покаје и, мада је, кад је с тим био суочен, признао, божански указ је био да се каменује без одлагања.

Неки људи мисле да су поступили изврсно ако признају кад се ствар коначно открије. Али све док је постојала шанса да се то

9 Откривење 3,19 (ССП)

10 Исус Навин 7

никад не открије, били су задовољни да о томе наставе да ћуте. Стога њихова исповест греха, кад је најзад дата, није уопште била права и није им донела Божије опроштење. Исповест греха која покреће Божију самилост и доводи Бога у човекове околности односи се на онога ко призна чак и ако се то никад не би открило, те кад то учини, учини зато што је подстакнут само осведочењем и уверењем Светог Духа. Потребно је нешто више од „Ахановог” признања греха да би човек био доведен у мир с Богом и да би то проузроковало да Он почне да делује у његово име. Ипак, понекад се заиста догоди у животу човека да буде откривен у нечему и да то у њему подстакне, кроз деловање Светог Духа, праву самоосуду која га доводи Богу.

У светлу овога, могли бисмо да пожелимо да Давид није чекао на Натана да га изазове због греха који је починио, пре него што га је признао. Колико би више славе то дало Богу да је у беди свог срца он први потражио пророка, разоткрио му целу причу и затражио његове молитве. С те тачке гледишта могло би да се посумња у искреност Давидовог покајања. Рекао сам да је потребно нешто више од Аханове исповести греха да би човек био доведен у мир с Богом. У Давидовом случају сигурно је постојало то „нешто више”, иначе он никад не би упознао Божију обнову на начин на који се то догодило. Говорим ово за охрабрење свима онима које су њихова преварна срца навела да одгађају исповест све док више нису имали други избор, и који стога могу да буду склони очајавању. Постоји охрабрење из приче о Давиду чак и за такве, јер ако се нађе то „нешто више” у нашем покајању, које се нашло у Давидовом, и ми можемо да будемо уверени у милост. Зацело су постојали други елементи у његовом покајању осим спорости у признању. Прво, Натанов изазов је био добродошао; и више од тога, било је то олакшање. Давид је годину дана био под страшним осведочењем о греху и с тешким јадом у срцу док га је скривао. У Псалму 32, у ком говори понешто о томе кроз шта је прошао током тог периода,

он каже: „Кад ћутах, посахнуше кости моје од уздисања мог по вас дан. Јер дан и ноћ тишташе ме рука Твоја; неста сока у мени као на летњој припеци.”¹¹ Стога кад је Натан дошао са својим изазовом, био је прихваћен с олакшањем, јер је Давиду то дало прилику да се исповеди и ослободи терета. Друго, исповест је била тренутна, без икаквих изговора, избегавања или самооправдавања: „Сагреших Господу”.¹² Даље, постојала је и спремност да се сазна шта је учинио, што се види из два псалма сведочанства која је написао.¹³ Такође је, као што смо видели, био спреман да се потпуно повинује свим опоменама које је Бог ставио на њега.

Све ово показује да је Давид, упркос касној исповеди, био заиста скрушен пред Богом, те је стога упознао обнову Божије милости. Исто може да важи и за нас, мада морамо да признамо да су наше покајање и исповед били веома дуго одлагани.

11 Псалам 32,3-4

12 2. Самуилова 12,13

13 Псалми 32 и 5

11.

Мораш да опростиш

До сада смо углавном имали у виду случајеве у којима је неко нанео неправду некоме другоме и ранио га, и потребу истог за покајањем. Али шта је с оним ко је претрпео неправду, понекад дубоку и трајну? Ако страна која је нанела неправду мора да се покаје, онда и она која ју је претрпела мора да опрости. Ако то не учини, само себи наноси додатну штету. Истина је, „дух оборен ко ће подигнути?“¹ и то је углавном зато што рањени неће да опрости ономе ко му је те ране нанео и носи са собом дух неправдања који га изједа изнутра и само повећава његов јад. Понекад муж неће да опрости жени или жена мужу, чак ни након исповеди, и непрестано подбадају примедбама о ономе што се догодило, показујући да је корен неправдања остао. Понекад неправдање има за резултат потпуно одбацивање друге особе и њих двоје престају да живе заједно. Често постоји огорчење и неправдање према трећој страни која је упала у брак и нарушила га. То понекад значи да тај човек или жена имају утицај над том трећом особом

1 Приче Соломунове 18,14

и препуштају се мисли да могу да је униште кад год хоће – чак могу то и да планирају.

Не заваравaj се, може да буде веома тешко и скупо заиста опростити некоме тешку неправду, јер то увек значи пристајање да нам на тај начин буде нанесена неправда. Не можемо да опростимо док се држимо својих права и осећаја повређености. На пример, ако један човек опрости другом дуг од 1.000 долара, то значи да мора да пристане да претрпи тај губитак, дакле да остане без тог износа новца. Не можемо да опростимо а да не пристанемо на то да сами претрпимо губитак.

Тако је чак и с Богом. Ако Он жели да опрости човеку грехе мора сам да пристане на то да претрпи губитке проузроковане тим гресима. Мора да пристане да се према Њему поступи онако како је тај човек поступио – ако жели да му опрости што је то учинио. И управо да би претрпео тај губитак и да би се видело да га трпи, Он је послао свог Сина да умре за нас на крсту. Толико је коштало Бога да нас ослободи.

Сећам се како је пре неколико година Вилијам Нагенда (*William Nagenda*), један од вођа пробудења у Источној Африци, говорио о параболу о немилосрдном слузи. Застао је на месту у причи где се краљ сажалио над својим слугом који није имао новца, пустио га и опростио му тај огроман дуг од десет хиљада таланата сребра. Затим је Вилијам наставио, замишљајући колико је коштало краља да ослободи слугу. Следећег дана је, замишљао је, пред вратима палате виђен камион којим је одвезен намештај и све врсте непроцењивог блага да се прода на лицитацији. Касније је виђена краљица, обучена у стару одећу, како одлази да ради у туђе куће као спремачица. Након тога је виђена како одлази да пере рубље других људи да и на тај начин заради још мало новца. Када је збуњени слуга упитао шта се дешава, краљ му је одговорио: „То је зато што сам ти опростио онај дуг. Био је то дуг ризници краљевства и морао је да буде надокнађен; ја га сам плаћам и ево колико ме је то коштало.” Тако је и са

Господом Исусом Христом. Толико је огроман био људски грех да Га је довео до просјачког штапа да га плати. „Богат будући, вас ради осиромаша.”² Да би нама опростио, био је спреман да сам претрпи огроман губитак; није било другог начина.

Да, Његово опроштење људима је било скупо и ми ћемо открити да ће и нама праштање другима такође бити скупо. То значи да, ако желимо да опростимо, морамо да будемо спремни да и сами претрпимо губитак. Морамо да будемо вољни да нам на овај или онај начин буде нанесена неправда, да наша права буду згажена, да нас вређају, да нас преваре – ако желимо да опростимо другој особи која је све то учинила нама. Морамо да будемо спремни да пустимо (дословно разрешимо) ту особу, као што је краљ пустио слугу, али губитак који ћемо поднети само је ситница у поређењу с огромним губитком који је Исус претрпео за нас. Међутим, нешто у нама се диже против тога; зашто бисмо морали да трпимо такву неправду, зашто да се према нама поступа на тај начин, то није фер, и тако даље. Али то је само наше Ја што се уздиже, Ја које неће да положи своја права и круну пред Исусове ноге. Иако звучи чудно, гордост лежи иза духа непраштања, јер ко смо ми да кажемо да такве ствари не би требало да нам се догоде, да наша права не би требало да буду згажена? Ако би се Бог бавио нама, у складу с нашим правима, био би то пакао за све нас грешнике, све до последњег. Ако желимо да опростимо другоме, то може да се догоди само ако до највећих дубина предамо права и интересе свога Ја у тој ствари. Ту би требало да нам помогне спознаја да је Исус то учинио за нас. Зашто онда да Му не правимо друштво и идемо истим путем као и Он?

Буди уверен, неуспех да се ово учини је заиста поражавајући. Исус је рекао: „Ако ли, пак, ви не опраштате, ни Отац ваш који је на небесима неће опростити вама погрешке ваше.”³ Немој

2 2. Коринћанима. 8,9

3 Марко 11,26

да допустиш да прикладне теолошке рационализације одузму нешто од свечаног упозорења ових речи. Њихова намера је да натерају човека који неће да опрости да задрхти и запита се какав је његов став.

Наравно, тамо где се друга страна покајала и признала, лакше је опростити. Али дубоко у нама још увек може да постоји мали корен непраштања, тако да често изнова вртимо тај филм у глави: „Зашто су ми то урадили? Зашто су ме преварили?” То показује да се предаја свога Ја Исусу у тој ствари једва догодила. Неопходна је права предаја, ако желимо да Његово очишћење досегне и излечи ту рану. Мораћемо да идемо још даље и прихватимо да је оно што се догодило Бог допустио, као да је дошло из Његове руке, како би сви који су били део те ситуације извукли нове поуке. Онда можемо заједно да Га славимо, спојених руку и срца. Однос који је Он излечио на овај начин, јачи је и слађи него што је био пре него што је дошао грех и тако жестоко га оштетио.

Проблем није нигде друго него у уму неких људи – Шта ако се друга страна не покаје; да ли се од мене и даље очекује да опростим? Одговор је да, јер је и Бог у Христу понудио опроштење нама, далеко пре него што смо се покајали и прихватили га. Наравно, Божије опроштење није остварено у нама све док се не покајемо; до тада је само потенцијално. Али цена је плаћена, Бог је у Христу претрпео губитак неопходан да нас разреши и цео Његов став није био за окривљење грешника и држања греха над њима, већ да им понуди своје опроштење. Да, то је био Његов став чак и пре него што су се покајали, док су још били грешници, док су још били непријатељи. Тешко је у то поверовати, али да је то заиста и Његов садашњи став према грешницима доказује стих: „Јер Бог беше у Христу, и свет помири са собом не примивши им грехе њихове.”⁴ Шта овај последњи израз може да значи, осим да Бог не осуђује грешнике

већ им нуди разрешење? Наравно, ако се покајање одбија све до краја, онда ће, пред великим белим престолом, када се отворе књиге, Бог заиста приписати људима њихове грехе и резултат ће бити вечно прогонство из Његовог присуства. Али све до тог дана Он их људима не приписује, јер је сам већ претрпео губитак за њих у свом Сину. Ништа не омекшава човека на покајање више него кад му Свети Дух ово наново открије.

Ово би требало да буде наш став према онима који су нас повредили. Наше опроштење би требало да буде у потпуности ту за њих, иако је, док се не покају, помирење у овој фази само потенцијално, а не стварно. И све је то зато што смо извршили неопходну предају свога Ја у тој ствари. Иако се они можда још увек нису покајали ми их пуштамо, „скидамо притисак с њих”, наша лична права у тој ствари су предата Богу. То оставља Њега слободним да делује у њиховим срцима како би их смекшао. Али ако ми још увек у себи носимо корен неправдања и мржње према њима, онда наше опроштење није чак ни потенцијално, и много је вероватније да ће их наш став натерати да се бране и још више отврдно. Нема сумње да је све ово скупо и да ће можда бити потребно више од једног одласка пред Исусов крст пре него што се проблем реши, али он мора да се реши.

Ипак, у неким главама може да постоји други проблем. Неко би могао да каже: Неправда коју сам претрпео је таква да ће вероватно трајати дуго, можда цео мој живот. Како да будем у миру под тако дуготрајним злоделом и неправдом? Једини одговор на то је оно што је управо споменуто. Морамо то да прихватимо као да је дошло из руке нашег љубљеног небеског Оца и да се томе покоримо као јарму који нам је Он дао да носимо. Али ти питаш: Зар је заиста могуће да је Бог у ономе што се догодило? Мислим да можемо на ово да кажемо: Да, ако видимо да свако од нас стоји у центру круга, круга који можемо да назовемо Божијом вољом. Стога ништа не може да ме дотакне изван тог круга, уколико није прво продрло

у њега. Ствар која је у питању може да буде болна, неправедна и безосећајна али без обзира на то како је настала, до тренутка док је дошла до мене морала је да прође кроз круг Божије воље; постала је Божија воља за мене; допуштена је ради Његових мудрих и добрих циљева.

*У центру круга
Божије воље стојим;
Нема других узрока,
Све мора да дође из Његове граје руке.*

Зато, ако ме то вређа и ако то одбијам, у ствари се буним против Бога и Његове воље – и успевам само да учиним себе јаднијим. Ово је тврда беседа! Ко је може слушати? Али у слушању тога и потчињавању тој вољи, душа налази мир и помирење с Богом. А то помирење је оно што нам је потребно у том тренутку, јер врло често нисмо измирени с Њим и с оним што је допустио да се догоди; у ствари Га кривимо за то и чак Га мрзимо док јецамо у својој горчини.

То је оно што је Он мислио кад је рекао: „Узмите јарам мој на себе, и научите се од мене; јер сам ја кротак и смиран у срцу, и наћи ћете покој душама својим. Јер је јарам мој благ, и бреме је моје лако.”⁵ Јарам је направљен за врат животиње. Он осликава Божију вољу, док врат осликава човекову. Али човекова воља је тврдоглава, или како то Писмо каже, тврдоврата⁶ и јарам божанске воље по природи не може да стане преко ње. Ако желимо да узмемо тај јарам, морамо да будемо вољни да повијемо свој тврди врат, то јест да се потчинимо. Само тако ћемо наћи спокој својим душама. Ако нам је тешко да се тако потчинимо, Он га с љубављу назива „јарам мој” – то јест јарам који је Он сам носио за нас. Он се спремно потчинио

5 Матеј 11,29-30

6 Дела 7,51

вољи свога Оца и ношење тог јарма Га је у кроткости одвело да страда на крсту. Он не тражи од нас да учинимо ништа што Он већ није учинио за нас у бесконачно већој мери. И, ако нам се и даље чини тешко да повијемо врат Његовој вољи, Он нам каже да је тај јарам двострук; Он је у једном његовом делу, а наше место је у другом, поред Њега, и Он ће га носити с нама. Сигурно је то разлог зашто је додао речи: „и научите се од мене; јер сам ја кротак и смиран у срцу”. Он је увек погињао главу пред својим Оцем, увек је био кротак и смиран у срцу и, ако смо вољни да идемо с Њим, признајући Му колико смо горди и тврди, учићемо од онога који је ту поред нас и погнућемо главе као што је Он погнуо, и још увек погиње, своју. Наша спремност да погнемо врат у покорности ономе што је Он допустио гануће Његово срце према нама и Он ће нам даровати многе слатке доказе своје љубави, као и много надокнаде.

12.

Развод или крст?

Развод је данас тако лако добити и тако је прихватљив у друштву да га многи сматрају очигледним излазом кад се пар не слаже најбоље. Понекад, на први наговештај невоље, без чекања да виде да ли постоји неки други начин да се реше њихови проблеми, партнери одмарширају код својих адвоката и одатле у суд на бракоразводну парницу. Добробит деце их натера да се зауставе и размисле на тренутак, али често не дуже од тога. Чини се да су њихове разлике толико непомирљиве, да и највеће добро деце мора да буде жртвовано ради жеље њихових родитеља да се раздвоје и нађу нове partnere. Прави узрок није увек неки велики проблем међу њима, већ просто неспремност једног од њих да направи уступак другом у низу сасвим тривијалних ствари; или чак дубље, одбијање једног од њих да каже „Жао ми је” и да то мисли. Због недостатка те мале речи „жао” безбројни бракови су се распали, изазвана је бескрајна патња и нанесена непроцењива штета деци и младима из тих породица. Развод увек ствара више проблема него што их решава.

Оно што можда највише узнемирује у свему овоме је чињеница да се ова неодговорност у погледу сталности брачног завета проширила донекле на оне који исповедају хришћанство. Срамота нанесена Христовом имену тера човека да сакрије лице, а брзина којом неки парови предузимају кораке да се раздвоје испуњава чуђењем због незрелости и наивности због којих мисле да развод пружа неко стварно решење.

Овакво стање ствари је још жалосније кад нам ту близу, при руци, стоји Божији древни пут помирења особе са особом и мужа са женом: крст нашега Господа Исуса Христа. Никад није постојала ефикаснија брачна саветодавна служба од оне коју Исус пружа на том месту. Али авај, изгледа да их тако мало иде тамо, можда зато што је потребна понизност да би се то учинило, а суд и развод су лакша опција. Тако је крст постао заборављени чинилац у излечењу дома и обнови брака.

Нека буде јасно да не постоји пар који се понекад не суочава с разликама и борбом воље, без обзира на то колико изгледа да се воле и да су посвећени Богу. Нешто такво не изненађује и не шокира Господа. Његова намера је једноставна: кад се таква ситуација догоди, они не треба да иду на суд да би се развели (таква могућност уопште не би требало да им пада на памет), већ пред крст Његовог љубљеног Сина, где све препреке лако могу да се сруше и два срца поново буду једно. Његова намера је да дођу пред крст, не једном у животу, већ увек и изнова, како прилика захтева. Ако познајеш пар који је предивно уједињен у Господу и који познаје ову тајну, и ако их питаш за њихово искуство, сигуран сам да би рекли: „Ова наша љубав и јединство? Није то захваљујући нама; да смо то препустили себи, одавно бисмо се раздвојили. То је дошло са Исусовог крста; имамо то зато што у Његовој крви постоји моћ да очисти грех и обнови љубав.”

Исусов крст, дакле, није само средство по коме је човек измирен с Богом, већ је измирен и с другим човеком. Јер ако

грех ствара препреке између човека и Бога, исто то чини и између једног и другог човека или између мужа и жене. Начин на који крст доноси помирење између два човека не разликује се много од начина на који измирује човека с Богом.

Како онда крст измирује човека с Богом? Дуги низ векова Бог је тражио начин да приволи човека да се понизи и прихвати кривицу за свој грех како би Он онда могао да му опрости и врати га себи. Донео је многе и тешке опомене на људски род у ту сврху, али све је било узалуд: човек није хтео да се сломи – упорно је одбијао да преузме кривицу и врати се Господу. На крају, као да је Бог рекао: „Ако човек неће да се сломи, ја ћу. Ако он неће да преузме кривицу, ја ћу је преузети.” То је оно што се догодило на крсту; Бог је у Христу преузео кривицу, Он праведан, за нас неправедне. То је била Божија стратегија да врати човека себи. И то је деловало на начин на који ништа друго није! Јер сваки пут кад човек има прави поглед на крст, кад види Бога који преузима његову кривицу, он се ломи, топи, готов је и виче: „Ох, мој Боже, то је моје место; ниси Ти преступник, ја сам! Моја је кривица, твоја је љубав!” И одмах долази до помирења међу њима; човек се предаје а Бог опрашта. Скрушеност Бога изазвала је скрушеност створења!

На сличан начин, крст Господа Исуса утиче на помирење између човека и његовог ближњег – а ми овде пре свега мислимо на мужа и жену. Ма како да је проблем међу њима настао, убрзо се своди на само један чинилац: ко је крив. Жена показује на мужа и каже: „Ти си крив!” Он показује на њу и каже: „Не, ти си крива!” Ова узајамна оптужба само ствара напетост међу њима и комуникација у љубави је изгубљена. Зато што ни једно од њих неће да се сломи, ситуација постаје неподношљива. Следећи корак би могао да буде да једно од њих размишља о одласку код адвоката. Замислићемо да напослетку једно од њих добије нови поглед на Исусов крст; како се то деси можда никад нећемо сазнати, али Бог има много средстава на располагању.

Онај ко је тврдио да је био у праву види Онога који је потпуно и вечно у праву како заузима положај онога који је потпуно крив и умире као злочинац, међу злочинцима (био је по један са сваке Његове стране), као да је и сам то. Истог тренутка његове речи губе на оштрини и он почиње да попушта.

Веома је тешко тврдити да си у праву под сенком крста. У праву смо, кажемо, али да ли смо потпуно у праву као што је био Он? Можда је друга особа погрешила што је почела с тим, али зар није наша реакција на његову или њену грешку такође била погрешна, ужасно погрешна? Љутња, огорченост, гневне речи, мржња – зар то није било погрешно? Кад гледамо то на овај начин не можемо да кажемо да смо потпуно у праву – далеко од тога. Па ипак, Онај који је потпуно у праву заузео је место онога који је потпуно у криву да би нас спасио од греха. Зашто онда не бисмо и ми заузели место кривога и признали кривицу? И то је тачно то што онај ко наново види Исусов крст почиње да чини. То зовемо скрушеношћу.

Али обрати пажњу на оно што се даље дешава: та особа одлази другој, не да би оптужила њу или њега, већ себе, и како би замолила опроштај за своје грехе и реакције. Последица овога је често да се друга особа смекша и такође почне да се каје од онога што је било погрешно у њеном срцу. Недуго затим, тамо где су пре постојале узајамне оптужбе, долази до узајамног опростења, и имамо диван призор двоје грешника који су се помирили у подножју Исусовог крста. А љубав једног према другом која је одавно одлетела кроз прозор, почиње да се враћа, и то изобилно. Баш као што скрушеност Бога која се види на крсту изазива скрушеност створења, тако и скрушеност једног од створења које је отишло пред крст изазива скрушеност другог, које онда такође долази пред крст – и тамо поново двоје постају једно.

Можда се за тебе ово неће завршити на исти начин – барем не одмах. Ово није трик да се друга особа натера на покајање.

Бог никад не нарушава човекову слободну вољу, а и она друга особа можда одбије да се понизи. Само Свети Дух може да је смекша и увери да погне главу, али вероватније је да ће Он употребити твоју скрушеност за то, пре него ишта друго. Видиш, ти више не показујеш на грехе друге особе, само исповедаш своје, тако да део напетости очигледно нестаје. То против чега је друга особа реаговала више није ту и то даје Богу прилику да делује и у том срцу. Зато ти буди први који ће отићи пред крст, не чекајући на другог! Чак и ако ти се друга особа не придружи тамо одмах, имаћеш радост сазнања да су твоји греси у тој ситуацији oprани и да имаш мир с Богом. Али увек изнова откривамо да Исусов крст заиста побеђује у оба срца – такође и у срцима деце – и велика слава се даје Богу над још једним величанствено обновљеним домом.

Дозволи ми да ти овде испричам две приче, као илустрације. Прва илуструје колико је непотребно ићи на суд за развод кад је пут крста отворен. Један активан хришћански радник оженио се хришћанком која се недавно развела од свог првог мужа, који је и сам био хришћанин и који се након развода поново оженио, такође хришћанком. Ето вам нередица – хришћани се разводе од хришћана! Ту су такође укључена и права и погрешке поновног ступања у брак с разведеним особама, али не желим сада да улазим у то питање јер је сврха мог навода нешто сасвим друго. Ма колико било чудно, овај активни хришћански радник никад није дубље истражио шта је пошло криво у том првом браку све док се није оженио том дамом. Када му се отворила, он је почео да је саветује на путу покајања. Као резултат тога, она је била осведочена о грешкама у својим ставовима и почела је да се каје. Након неког времена осећала је да мора да пише свом бившем мужу и замоли га за опроштај. Неколико месеци није било одговора и, кад је најзад стигао, бивши муж јој је писао да је и он увидео своје грешке и замолио је за опроштај! Можеш ли то да увидиш – уопште нису морали да се разводе;

срамота тога никад није морала да се догоди, а компликације другог брака (а било их је) могле су да буду избегнуте, само да су отишли пред крст; али авај, они су уместо тога отишли на суд да се разведу.

Друга прича позитивно илуструје славну победу крста у ситуацијама као што је ова. Присуствовао сам састанку једног мог пријатеља, Канађанина, који је био у посети Британији, на ком је говорио о пробуђењу у његовом делу света. Кад је завршио, питао је да ли има некога ко би хтео нешто да дода у духу његове поруке. Жена, свима непозната, попела се на подијум. Рекла је да је Канађанка у посети Британији те да је, кад је видела оглас о састанку на ком ће говорити Канађанин, одлучила да дође и чује свог земљака. Иако је била хришћанка, она и муж су имали тешкоћа у заједничком животу и одлучили су да се раздвоје. Син јој је био одсутан, на колеџу, без очекивања да ће бити било каквог дома у који ће моћи да се врати. Пар се договорио о датуму кад ће потписати документе којима ће се покренути бракоразводна парница. Међутим, дан пре него што је требало то да ураде, чули су да се нешто необично дешава и њиховој цркви под службом пробуђења гостујућег проповедника. Одлучили су да оду на службу то вече, где су се нашли суочени са Господом Исусом, те су и он и она на Његовом светлу видели свој грех. Обоје су отишли пред Његов крст и уведени су у мир с Богом и предивно помирење једно с другим. Сину је одмах била послата порука: „Постоји дом за тебе у који можеш да се вратиш после свега. Обоје сада волимо Господа!” Као да то није било довољно, додала је да је дом, који је у једном тренутку требало да се распадне, сада једном седмично испуњен групом од око тридесетак људи који се окупљају на састанку, на ком сведоче о свом искуству с Господом. Слушали смо раздрагано ову непланирану причу о пару који је отишао пред крст а не на суд, с тако сребрним

и славним исходом. Кад размишљамо о Господњим делима као што је ово, можемо да певамо:

*Нека хиљаду језика пева
Хвалоспев мом Избавиоцељу!
Слава мом Боју и Краљу,
И победи Његове милости.*

13.

„Грех неће имати власт над вама.“¹

Буди уверен, секс у једном или другом облику, свачија је борба, било мушкарца или жене, не-хришћанина или правог верника. Оно што је један од Божијих највећих дарова човеку – и што је, кад је исправно коришћен, један од извора његове највеће среће – постало је једно од његових највећих бојишта са злом. Можда је то због чињенице да су све човекове способности биле погођене падом, а сексуални инстинкт је, како се чини, с њим постао покваренији од свих других инстинката – што се види у чињеници да еротски део наше природе спремније реагује на зле предлоге него на добре. На пример, прича у новинама о неким недозвољеним сексуалним догађајима има тенденцију да изазове у нама нешто погрешно, што прича о срећном брачном животу неке друге особе нема. Неоспорно је да постоји много већи интерес јавности за погрешан него за исправан секс. И то је наша битка, чак и као хришћана, без обзира на то колико дуго знамо Господа. А ако овде не

1 Римљанима 6,14 (ССП)

познајемо Божији пут победе, не познајемо га нигде. Ниво нашег општег хришћанског живота највероватније се неће подићи више од нивоа нашег сексуалног живота.

Чак и кад је хришћанин слободан од спољашњих поступака, битка се води с нечистим мислима, нечистим жељама и нечистим приватним поступцима. Нажалост, ни овде није увек победоносан. Ова чињеница је веома опасна и то с две тачке гледишта. Ако не може као хришћанин да „однесе победу” (као што се каже), могао би да дође у искушење и каже: „Каква је уопште корист од хришћанства?” те да одустане од своје вере и врати се у свет. Можда је то разлог за неке случајеве поновног упадања у грех – не зато што је свет био тако привлачан, него зато што особа о којој се ради није могла да „учини да хришћански живот функционише” и тако одустаје. С друге стране, може да се задовољи нечим мањим од најбољег и рационализује све ово. Може да каже, на пример, да је самоблуд (мастурбација) нешто нормално, да сви то раде, чак и хришћани, и престаје то да зове грехом. Ако је то што каже заиста тачно (сви то раде, чак и хришћани), не морамо да гледамо даље тражећи разлоге за то што нема пробуђења у нашим црквама: сви глуме, сви крију грех.

Али под милошћу нема потребе за било којом од ових алтернатива. Нема потребе ни за очајањем и одустајањем, или скривањем греха и изигравањем лицемера. Ја кажем „под милошћу”, јер величанствени стих из наслова овог поглавља: „Грех неће имати власт над вама”, прате речи „пошто нисте под Законом, него под милошћу”.² Да би искусили да грех нема власт над нама, треба да заиста упознамо живот под милошћу, а не под законом.

Али пре свега морамо да схватимо шта тачно значи то да грех неће имати власт над нама. Део наших проблема произилази из погрешне представе о томе. То је свакако вредело у мом случају.

2 Римљанима 6,14 (ССП)

Некад сам мислио да ми то обећава да ћу доћи до места где више нећу имати проблема с грехом, да ћу бити мртав за његове подстицаје. Али никад нисам могао да тврдим да сам дошао до тог места, те сам почео да мрзим тај стих и црквену песму засновану на њему, коју сам морао да певам на библијским часовима које сам похађао:

*Грех неће имати власт над вама;
Како је то дивна порука и како дивна истина.*

Мрзео сам то јер се чинило да у мом случају не делује, не само по питању секса, него у мом хришћанском животу уопште. Као што сам рекао, део мог проблема је био у томе што нисам тачно схватао шта није у реду, а то је заузврат било засновано на погрешној представи о томе у чему се власт греха нада мном састоји. Касније сам увидео да власт греха није пре свега у његовој способности да ме фасцинира, да ме намами да му попустим и кроз стално понављање с моје стране створим од њега навику, већ пре да се састоји у кривици коју увек оставља за собом као своје наслеђе. Под кривицом не мислим на нешто што само објективно стоји пртив нас у Божијим књигама, већ нешто субјективно и унутрашње, на последицу срамоте и оптужбе које увек остају иза почињеног греха, ма шта специфичан карактер тог греха био. Време не чини ништа што би избрисало ту кривицу, баш као што остављање шоље из које је неко пио кафу да стоји данима или недељама, из ње не уклања мрље. Ово пласира грех високо, с већом моћи него што смо мислили да је има; на пример, има моћ да нас осуђује и да то настави да чини дуго након што смо сагрешили. У таквом случају, највише чему можемо да се надамо јесте да држимо врата креденца чврсто затворена (британски идиом, у смислу чувања породичне тајне – прим. прев.); али дубока унутрашња нелагода се наставља, и само

још више расте чињењем даљих греха. То је то што заиста значи бити под влашћу греха.

Знам да смо ми хришћани научени да верујемо да је кривица за грех једно, а сила греха нешто друго – ако само наставимо да певамо кроз песмарицу. Топладијева (*Toplady*) чувена песма „Вечна стена” (*Rock of Ages*) садржи речи „Спаси ме од силе и кривице греха”. Опште је прихваћено да је кривица греха избрисана оног тренутка кад смо прихватили Исуса Христа за свог Спаситеља, али ослобођење од његове свакодневне силе да нас заведе, нешто је сасвим друго. Сматра се да је потребан још један благослов, неки други благослов, како би се тај циљ постигао. Ово је свакако некад било моје схватање; али увидео сам да кривица и сила греха нису две одвојене ствари, већ да се сила греха у мени састоји у кривици греха, сили да ме осуди. То значи да је могуће да је човек давно починио неки грех, и никад више после тога, а да ипак буде под његовом влашћу до данас, само зато што га он још увек осуђује. Последице тог греха (писац ове врсте последица углавном назива мамурлук, као облик главобоље након пијанке – прим. прев.) су још увек присутне у његовом срцу, свесно или подсвесно. У таквом стању, наравно да је његов однос с Богом помућен и да му недостаје мир и радост који су обећани верницима. Поврх тога, ово утиче на његов однос с ближњима и он постаје повучен и неспособан да комуницира, јер има много тога о чему се не усуђује да буде отворен.

У таквом стању духовног мртвила природно је за нас да се окренемо ономе што Павле у овом стиху назива „закон”. Под тим мислим да постављамо више стандарде за себе и покушавамо да будемо бољи; одлучујемо да ћемо бити духовнији и надамо се да ћемо савесније примењивати наше верске дужности, и све то радимо у нади да ће то донети ту преко потребну промену у наш однос с Богом и ближњима. Али то се не дешава јер, ма колико ти нови циљеви били добри, никад не успевамо да их

постигнемо, ни да постанемо духовнији. А неуспех да то учинимо само повећава наш осећај осуде и чини ситуацију гором, не бољом. То је оно што Павле мисли кад на другом месту каже: „сила је греха закон”.³ Помислили бисмо да би рекао: „сила је греха искушење, али сила је светости закон”. Али не – сила је греха закон, јер ти недостигнути идеали Божијег закона само дају греху више тога чиме може да нас осуди. Да нисмо у великој нади поставили оне високе стандарде, не бисмо се осећали тако осуђено. Ако је власт греха над нама у његовој сили да нас осуди, онда свети Божији закон само додаје тој сили.

У том стању очаја слабо смо мотивисани, осим да поново сагрешимо. Наша духовна ситуација је тако мртва и незадовољавајућа да сматрамо да додатни грех неће ништа погоршати – према томе, зашто да не? Кад се у недељу ујутру на сто стави чист столњак, сви у породици пазе да га не упрљају; али до половине седмице на њему је тако много мрља, да нико више не брине да ли ће направити још једну – све је то део општег обрасца. Највише чему можемо да се надамо у овој ситуацији је да покушамо да сакријемо неке од најсрамнијих мрља. Али што дуже кријемо грех, он нас дуже осуђује и ми све више падамо под његову власт.

Зар није из свега овога очигледно да главни сотонин циљ да нас испровоцира да починимо грех није само да урадимо нешто неморално, већ да, кад то урадимо, он има прилику да нас оптужи (у Откривењу 12 назива се тужитељем наше браће), а кад смо у таквом стању немоћни смо у хришћанском сведочењу и служби. Хришћанин који је урадио нешто нечисто следећег дана се осећа као пас; не жели да погледа Бога ни своје ближње у очи; а о преузимању неке хришћанске службе нема ни говора – радије би побегао и сакрио се. То је само резултат који је ђаво намеравао да произведе кад је испровоцирао тог хришћанина на грех. Он се нада да ће то довести до даљег

3 1. Коринћанима. 15,56

греха, што ће му заузврат дати прилику да га додатно оптужи, и тако даље и тако даље. Грех је једно, али надградња кривице коју ђаво називајује на њему је нешто друго, и понекад је далеко веће од првобитног греха који је изграђен.

Дакле, разумети праву природу власти греха и какве су ђаволове намере у њој, први је корак у слободу.

Сада смо спремни да чујемо поруку милости. Божија милост је Његова љубав на делу према онима који не заслужују ништа и не могу да учине ништа. Наравно да нас је закон довео на то место и, чинећи то, заправо нас је учинио кандидатима за милост. Оно највише што је Божија милост учинила за такве људе јесте да им обезбеди Спаситеља. Као што каже песма:

*Каг се нико није нашао да ме избави,
Дошао је Исус, слава нека је Његовом имену!*

Или боље, како каже апостол Јован: „У овом је љубав не да ми показасмо љубав к Богу, него да Он показа љубав к нама, и посла Сина свог да очисти грехе наше”.⁴ Голгота нам показује да нас Бог воли такве какви смо, безусловно, без краја. Тамо Исус није умро само за грех, него и греху. Тако стоји у Римљанима 6: „Јер шта умре, греху умре једанпут”.⁵ Шта то значи? Не значи да је умро подстицајима греха (њима никад није ни био жив) већ да је плаћајући наш дуг у својој крви умро сили греха да Га даље осуди и зато Га је Бог васкрсао из мртвих. Али ако је на том крсту грех изгубио своју силу да осуди нашу Замену, изгубио је и силу да осуди све оне којима је Он постао Замена. Ако се сви они сад врате пред крст у исповеди, сви могу да рачунају на ту чињеницу, одбаце терет кривице и закораче у слободу. Док закон захтева да учинимо све што је у нашој моћи (без резултата, осим додатне осуде,

4 1. Јованова 4,10

5 Римљанима 6,10

као што смо видели), милост показује на Христа који је учинио све за нас и нуди нам да сматрамо себе мртвима заједно с Њим сили наших греха да нас даље осуђује.

Неким ушима, израз „повратак пред крст“ може да звучи само као верски клише, без много значења, осим ушима оних који су посвећени. Али када дође до искуства, уверавам те да није само клише, већ нешто веома дубоко и понизно. То значи повратак на место пред Бога као самопроглашеног грешника, и на место где се бесплатно нуде опроштење и обнова. Ако нам је потребно дуго да то урадимо, дуго ћемо бити под влашћу греха. Али у тренутку кад се понизимо и признамо све то, опроштено нам је, очишћени смо, ослобођени кривице и проглашени онима који су у исправном односу с Богом – и све то због вечне вредности Исусове крви у Божијим очима. Темелј кривице на ком је сотона назидео своју надградњу, уклања Бог лично; надградња се руши и онај који је у њој био заробљен излази слободан.

То је смисао у ком треба да тумачимо ово велико обећање: „Грех неће имати власт над вама“. То је такође смисао у ком треба да тумачимо други важан израз из Посланице Римљанима 6: „сада кад сте ослобођени греха”,⁶ и „ми који смо умрли греху”;⁷ ослобођени од греха и мртви греху, не у смислу да смо ослобођени или мртви његовим подстицајима, већ његовој сили да нас осуди – и стога ослобођени свих штетних последица живота под његовом кривицом, на шта смо већ указали.

Даље, под милошћу долази нова побуда до ослобођене душе: побуда љубави. Онај коме је много опроштено, много воли.⁸ Под законом није било друге побуде осим страха – страха од греха и од кривице коју ништа што би човек учинио није могло да уклони. Али под милошћу, под сенком Исусовог крста,

6 Римљанима 6,18.22 (ССП)

7 Римљанима 6,2 (ССП)

8 Види: Лука 7,36-50

кривица је нестала, сотонине оптужбе су ућуткане, савест је учињена белом од снега и моћна нова побуда је ушла у наша срца, побуда љубави према Ономе који је све то учинио за нас. Та побуда нас води да напустимо грех и представимо себе и своје удове као робове Ономе који је све то учинио. И с том побудом долази благословено појачање од Светог Духа који сада пребива у нама. А резултат је светост, права, стварна светост, овде и сада, као и крај, вечни живот. У ствари, тачно тако Римљанима 6 све то сумира: „Али, сада кад сте ослобођени греха и кад сте постали Божије слуге, плод који доносите води посвећењу, а коначни исход тога је вечни живот”.⁹

Стога под милошћу нема потребе да очајавамо због греха, кад у неком облику поново буде део нашег искуства. Исусова крв је увек доступна за нашу обнову и очишћење. У тој новој ситуацији грех још увек не мора да има власт над нама нимало дуже од времена које нам је потребно да поново одемо пред крст и исповедимо га. Нити, с друге стране, треба да се осећамо као да можемо само да прикријемо своје неуспехе и тако се понашамо као лицемери. Под милошћу можемо себи да приуштимо да будемо искрени и назовемо грех грехом, без икаквог изговора. Заиста, морамо то да учинимо ако желимо да нам Отац потрчи у сусрет и загрли нас као што је учинио онај у причи о изгубљеном сину који се вратио кући. А ништа нас неће охрабрити да ово учинимо као нови поглед на Бога као Бога милости, грешниковог Бога. После тога наше сведочанство другима није као фарисејево: „Ја нисам као остали људи”; већ као цариниково: „Боже! Милостив буди мени грешноме”.¹⁰

Али буди опрезан при употреби ове речи „поново” што се тиче греха који си починио, да не би пропустио силу Исусове крви. Ако кажеш: „Госпode, поново сам то учинио”, знам да ће Он рећи: „Шта си то учинио поново?” Код Њега нигде не стоји

9 Римљанима 6,22 (ССП)

10 Лука 18,10-14

забележено да се то икад пре догодило – таква је сила Његове крви. Ако знаш шта значи отићи пред крст, нема потребе да се оптерећујеш оним што је било раније; што се Њега тиче, ово је први пут да си Му дошао с том ствари. Стога, након сваког новог доласка Исусу, с радошћу можеш да кажеш: „Данас је први дан остатка мог живота.“

Садржај

Предговор	3
1. Чудан наслов?	5
2. Заборављени чиниоци.	9
3. Заборављени чинилац у прељуби	13
4. Заборављени чинилац у блуду	21
5. Заборављени чинилац вишеструке дволичности.	27
6. Заборављени чинилац у хомосексуалности	33
7. Обешчашћење сопственог тела	43
8. Тешка неправда учињена Богу.	49
9. Невероватна милост – збрка доведена у ред	57
10. Дубље покајање	69
11. Мораш да опростиш	77
12. Развод или крст?	85
13. „Грех неће имати власт над вама.”	93

